

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

KATALOG
STROSSMAYEROVE
GALERIJE

I

TALIJANSKE SLIKARSKE ŠKOLE

ZAGREB 1939

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

KATALOG
STROSSMAYEROVE
GALERIJE

I

TALIJANSKE SLIKARSKE ŠKOLE

ZAGREB 1939

VII IZDANJE
S REPRODUKCIJAMA SVIH
IZLOŽENIH DJELA U DVORANAMA I - VI

Tisak Zaklade tiskare Narodnih Novina u Zagrebu

P R E D G O V O R

Preuredivši Akademija godine 1926. svoju Strossmayerovu galeriju prema suvremenim načelima i zahtjevima, izdala je ona iste godine u prvi mah samo kratak popis izloženih objekata kao »Dodatak UI. izdanju kataloga Strossmayerove galerije slika«, koji je izišao u drugom popunjenom izdanju 1932. Ali je Akademija već onda željela, da se što prije izda nov katalog, u kojemu će izložena djela biti stručno opisana i reproducirana. Za to je, međutim, trebalo pored velika troška još i dovoljno vremena. Ipak se eto, najposlije, izdaje ovime kao prvi dio toga kataloga popis slika talijanskih slikarskih škola od XIU. do XIX. stoljeća, onog odjeljka galerijskog, koji je najobilniji, a po svojoj vrijednosti najznatniji. Njemu je veliki osnivač galerijin u vrijeme svoje najživlje sabiralačke djelatnosti priklanjao najveću pažnju i ljubav.

Povjerivši Akademija godine 1926. preuređenje galerije prizatom stručnjaku dru Gabrijelu Térey-u, namijenila mu je u vezi s time i zadaću, da naučno prouči galerijske slike i utvrdi njihove autore, pa da na osnovu toga izradi nov katalog. S fotografijama najvažnijih galerijskih slika talijanskih škola uputio se dr. Térey 1926. u Italiju, da ondje uz pomoć obilnijeg poredbenog materijala prije svega utvrdi autore slika. Kako se razabira iz rukopisnih bilježaka na naledima pomenutih fotografija, pomogli su mu pri tom poslu najznatniji stručnjaci u ovom području: Bernhard Berenson, Giuseppe Fiocco, Carlo Gamba, Georg Gronau i Wilhelm Suida. Na temelju na taj način utvrđenih atribucija dr. Térey se spremao, da izradi stručni katalog. Ali ga je prerana smrt 1928. spriječila, da taj posao izvrši. U njegovoj ostavini našli su se, pored pomenutih fotografija, samo fragmentarni opisi slika.

Nato je Akademija meni povjerila časnu zadaću, da izradim novi galerijski katalog. Kako je prvo izdanje »Dodatka« bilo doskora sasvim raspačano, izdano je prije svega 1932. drugo izdanje njegovo, u kojemu su već bile sadržane one nove atribucije, koje je dr. Térey bio skupio u Italiji kod pomenutih stručnjaka, a naročito kod Bernharda Berensona, danas zacijelo najznatnijeg poznavaća talijanskog renesansnog slikarstva. Berenson je, međutim, neke od svojih predašnjih atribucija, zapisanih 1926. na naledima fotografija, kasnije izmijenio i uvrstio važnije galerijske slike, njih 38 na broj, u svoje djelo »Italian pictures of the Renaissance«,

Oxford 1932. Najposlije je on neke sitne ispravke proveo za svog posjeta u galeriji 1936. i saopćio ih meni u svom pismu od 3. ožujka 1937.

I drugi je jedan uvaženi stručnjak u ovom području, nedavno preminuli Raimond van Marle, utvrdio za svog posjeta u galeriji 1929. gdje koju novu atribuciju i objavio neke galerijske slike u svom monumentalnom djelu »The Development of the Italian Schools of Painting« (od X. sve-ska dalje). Najposlije je bečki naučenjak dr. Otto Benesch u jednom članku 1929. utvrdio dvije slike Paola Veronesa i jednu Tintoretovu.

Svim ovim navedenim naučnim rezultatima, a još i gdje kojim drugima, ko-risti se i ovaj prvi dio stručnog kataloga galerijskog, pa se može slobodno reći, da su autori važnijih galerijskih slika talijanskih škola danas po-uzdano utvrđeni. Ne će, dakle, više biti moguće tvrditi, kako je to još 1904. činio Gustavo Frizzoni, da je galerijin katalog »deficiente di critica a vero dire tutto quanto«. Time, dašto, nije rečeno, da ubuduće, kako to još i danas često biva i u velikim svjetskim galerijama, gdje koja galerijska slika ne će promijeniti svog autora na temelju daljih istraživanja i novih otkrića.

Ovaj je katalog s formalne svoje strane izrađen po uzoru kataloga london-ske Nacionalne Galerije (National Gallery Trafalgar Square. Catalogue. Eighty-Sixth Edition, London 1929), i to na osnovu zaključka Galerijskog odbora Akademijina. Naime, pored imena majstorova, njegove škole, go-dina njegova rođenja i smrti (ili djelovanja) — sve to na temelju najno-vijih naučnih rezultata (Berenson, Thieme-Beckerov »Lexikon«, van Marle, Uenturi i druga specijalna djela) — navode se: točan opis slike, tehnika, materijal, mjere, literatura, u kojoj je slika spomenuta ili reproducirana, i druge atribucije. Pored današnjih novih brojeva galerijskih stavljani su u zgrade i stari brojevi VI. izdanja kataloga i to zbog toga, što se oni navode u literaturi (naročito kod Berensona), pa će se tako ukloniti sva-ka sumnja. O povijesti galerije i o slikarskim školama zastupanim u galeriji naći će se opširni prikazi u VI. izdanju kataloga, a o Strossma-yeru kao sabiraču podaci u »Spomenici o pedesetoj godišnjici Strossma-yerove galerije«, Zagreb 1935. str. 51.—64. Podrijetlo i predašnji vlasnici dali su se pouzdano utvrditi samo kod nekih slika. To su brojevi 39 (25), nekoć u bosanskom franjevačkom samostanu u Sutjesci; 54 (269) i 55 (270), nekoć u mletačkoj crkvi S. Fosca; 30 (94) i 77 (240), nekoć u čuvenoj rim-skoj galeriji kardinala Josepha Fescha, rođaka Napoleonova; 107 (302) i 114 (172), nekoć u posjedu zagrebačkog kardinala Haulika; 120 A nekoć u galeriji kneza Schönborna u Pommersfeldenu.

DR. ARTUR SCHNEIDER

DOSADASNJI KATALOZI STROSSMAYEROVE GALERIJE

1.

Sbirka slika Strossmayerove galerije Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zagreb 1885., 16°, str. 90. — Sastavio Ćiro Truhelka, a pregledao i odobrio ravnatelj galerije dr. Iso Kršnjavi. U predgovoru se kaže, da je knjižica »sastavljena tako brzo, da se ne može od nje niti potpunost niti svagdje pouzdanost očekivati. U velike se je ipak pazilo na to, da nepodpuni podatci budu koliko moguće istiniti.« Katalog navodi 256 djela raspoređenih u šest dvorana po školama. O svakoj školi ima kratak informativni uvod. Mjere slika nisu navedene, pa je danas zbog kasnije često mijenjanih imena autora i posve lapidarnih naziva slika veoma teško identificirati pojedine brojeve s onima u kasnijim katalozima.

2.

Akademijska galerija Strossmayerova. Drugo prerađeno izdanje. Zagreb 1891., 16°, str. 151. — Ovo je izdanje priredio dr. Franjo Rački. U predgovoru se kaže, da ima »u onom snopu pisama, koji je s galerijom predan, gotovo za svaku iole skupocjenu umjetninu pismenih svjedočaba i priznanica, u kojih se navodi, obično s dokazi, kojemu se umjetniku pripisuje, a tako i njezina proveniencija. Ova pisma nisu kod sastavljanja prvoga izdanja popisa galerije god. 1885, jer je na brzu ruku i za prvu potrebu učinjeno bilo, upotrebljena bila u cijelom obsegu. Izdašnije su koli ona toli i druga upotrebljena kod ovoga II. izdanja. Odavle dolazi, da se kod mnogih slika, kod kojih se u prvom popisu čita 'neopredieljen', u ovom II. izdanju navodi ime umjetnika, kojim se u spomenutih svjedočbah pripisuju. Pošto su one svjedočbe izdane od nalježnih mjesta, ne ima razloga, dok se protivno ne dokaže, ne oslanjati se na njihov sud, koji se uvijek može promieniti, ako mu se neopravdanost dokaže.« (Vidi o ovim »atribucijama«: Spomenica o pedesetoj godišnjici Strossmayerove galerije, Zagreb 1935., str. 53.). Nezgodno je u tom izdanju to, što brojevi više ne teku neprekidno, već svaka dvorana ima svoje zasebne tekuće brojeve. Time je identifikacija djela ponovo otežana, jer i ovdje nisu navedene mjere. Uvodi su u pojedine slikarske škole »posvema prerađeni«. Galerija broji 291 objekat.

3.

Akademijska galerija Strossmayerova. Treće izdanje. Zagreb 1895., 16°, str. 159. — Izdanje su priredili dr. Milivoj Šrepl i Nikola Mašić. U predgovoru se kaže, da je ono pregledano i dopunjeno. »Iz praktičnih razloga opet je uvedeno načelo numeracije, koje je već bilo u prvom izdanju; brojevi se na ime ne počinju sa svakom dvoranom iznova, kako je bilo u drugom izdanju, nego teku neprekidno.« Međutim, niti se ovi »neprekidni« brojevi slažu s onima u prvom izdanju, niti je označeno, na koje se brojeve u drugom izdanju oni odnose. Mjere nisu označene, a objekata ima 353.

4.

Akademijska galerija Strossmayerova. 4. izdanje. Zagreb 1911., 16°, str. XVIII + 136. — Izdanje je priredio novi ravnatelj galerije dr. Josip Brunšmid. U ovom su izdanju, kako se kaže u predgovoru, opisane i one mnogobrojne umjetnine, koje su galeriji u posljednjih šesnaest godina

prirasle. Ove su se morale ponamjestiti u onih šest dvorana, predsoblju i arkadama, što ih galerija ima, a i neke slike iz pete dvorane, gdje se nalazila moderna galerija, morale su se premjestiti u arkade, da se dobije mjesta za nove akvizicije. Da se ne moraju svi brojevi ispremještati, pridržali su se skoro isključivo brojevi trećega izdanja, samo su neke novopridošle umjetnine dobile brojeve izlučenih novih reprodukcija starih slika, koje su prije bile izložene u galeriji. Prema tomu ne teku u ovom izdanju brojevi redom po sobama, nego je dodan poseban popis brojeva, koji se u kojoj dvorani nalaze. Uvodi u pojedine slikarske škole i životopisi umjetnika izostavljeni su. »Štedljivije se je postupalo i kod dodjeljivanja slika starim umjetnicima. Pri tom su se upotrijebila mnijenja nekih stručnjaka, koji su galeriju posjetili i o njoj pisali. Samim opisima slika posvetila se što veća pominja i dodale se svagdje signature, što su se na kojoj našle.« Prvi put su slike točno izmjerene. Prikazana je i povijest galerije. Uopće odaje čitavo izdanje ozbiljnu naučnu akribiju svoga autora. Galerija ima 455 objekata.

5.

Akademijka galerija Strossmayerova. 5. izdanje. Zagreb 1917., 16°, str. XVI + 150. — Uglavnom je to nepromijenjeno 4. izdanje uz dodatak novih tečevina, tako da galerija broji 481 djelo. Na kraju je dodan opis sobe biskupa Strossmayera.

6.

Akademijka galerija Strossmayerova. 6. izdanje priredio dr. Petar Knoll. Zagreb 1922., 16°, str. 208. — U predgovoru se kaže, »da se ovo izdanje temelji uglavnom na predašnjem, najviše dotjeranom izdanju«. Kao nov uvršten je u ovo izdanje povjesni uvod s natpisom »Slikarske škole zastupane u galeriji«. On ima da bude »tumač slika, koje se nalaze u galeriji, a nije mu svrha, da naknadi kakovu općenu povijest o slikarstvu. Drukčije je ovo izdanje po mogućnosti skraćeno, a dopunjeno, gdje je trebalo, samo najnovijim rezultatima znanstvenih istraživanja u pogledu biografskih podataka. Dosadanje atribucije pojedinih umjetnina, makar i nijesu svagdje posve pouzdane i potpune, ostale su nepromijenjene. Za to su nužne zasebne znanstvene predradnje, a i više vremena.« U katalog uvršteni su i oni objekti, koji nisu izloženi, pa galerija broji 498 djela. Izdanje je pomno priređeno, pa služi još i danas kao neke vrste inventar.

7.

Dodatak VI. izdanju kataloga Strossmayerove galerije. (Zagreb 1926.), 16°, str. 61. — Kad je 1926. Strossmayerova galerija preuređena, od prijašnjih šest dvorana nastalo je njih dvanaest, a od 498 objekata izloženo njih samo 263, pa se ukazala potreba, da se u prvi mah za informaciju posjetilaca izda kratak dodatak VI. izdanju galerijskog kataloga. Izložene su umjetnine dobile nove brojeve, pa se u zagrada navode stari brojevi, kako bi posjetnici mogli u VI. izdanju kataloga naći pojedine objekte i njihov opis.

8.

Dodatak VI. izdanju kataloga Strossmayerove galerije. Drugo izdanje. Zagreb 1932., 16°, str. 48. — Kako je prvo izdanje »Dodatka VI. izdanju kataloga Strossmayerove galerije« bilo raspačano, trebalo je — dok ne izađe novi stručni katalog — za lakšu orijentaciju posjetnika izdati ovo drugo izdanje njegovo, u kojemu su, međutim, već od česti sadržani rezultati naučnog ispitivanja galerijskih umjetnina. Zbog toga se i atribucije pojedinih slika u ovom izdanju znatno odvajaju od onih u prvom izdanju njegovu.

LITERATURA O STROSSMAYEROVOJ GALERIJI

Berenson, Bernhard, Italian pictures of the Renaissance. A list of the principal artists and their works with an index of places. Oxford 1932.

Brunšmid, dr. Josip, Strossmayerova galerija slika (Savremenik XII., 1917., str. 152.—166.

Frizzoni, Gustavo, La Pinacoteca Strossmayer nell' Accademia di scienze ed arti in Agram (L' Arte VII, Roma 1904, str. 425.—440.).

Hermann, Hermann Julius, Zur Geschichte der Miniaturmalerei am Hofe der Este in Ferrara. Stilkritische Studien. (Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses XXI, Wien 1900, str. 117.—271.).

Marle, Raimond van, The Development of the Italian Schools of Painting, I—XVIII, The Hague 1923—1937. (Slike u Strossmayerovoj galeriji pominju se od sveska X. dalje).

Offner, Richard, A critical and historical corpus of Florentine painting, New York 1930. i dalje. (Djelo je proračunano na 40 omašnih svezaka. Cijena mu je tako visoka — 1100 dolara —, da ga knjižnica Strossmayerove galerije nije mogla nabaviti. Kako je autor nabavio fotografije svih firentinskih slika galerijskih, vjerojatno je, da su one u djelu i publicirane).

Schneider, dr. Artur, Prilozi za rasuđivanje slika u Akademijskoj galeriji Strossmayerovoj. I. Toskanska škola. (Savremenik 1910., str. 39.—46.).

Schneider, dr. Artur, Strossmayer kao sabirač umjetnina (Spomenica o pedesetoj godišnjici Strossmayerove galerije, Zagreb 1935., str. 51.—64.).

D V O R A N A I

UMBRO - FIRENTINSKI MAJSTOR XV. STOLJEĆA

1 (44) ZARUKE SV. KATARINE

U pejzažu sjedi Bogorodica i drži lijevom rukom malog Isusa, koji sjedi na njezinu lijevom koljenu. Lijevo kleči krunom ovjenčana sv. Katarina pružajući desnu ruku, koju svojom desnom drži Bogorodica, Isusu, da joj nadjene prsten. Lijevom se rukom svetica upire u kotač, svoje znamenje. U pozadini pejzaž s gradom, rijekom i brežuljcima u daljini.

Tempera, drvo, v. 0.415, š. 0.325.

Suvremena kopija izgubljene slike Francesca Pesellina (1422.—1457.). Sačuvan je nešto izmijenjen crtež po toj slici. Vidi B. Berenson, *The drawings of the Florentine painters*, Chicago University Press 1938, broj 1839.

Literatura. A. Schneider str. 41. (s reprodukcijom na str. 22.) kao: umbrijska škola XV. stoljeća.

Druge atribucije: W. Suida: učenik Fra Filipa Lippija; R. van Marle: Lorenzo da Prato.

BARTOLOMMEO CAPORALI

Umbrijska škola. 1420?—1505? Suvremenik i suradnik Benedetta Bonfiglija, a učenik Benozza Gozzolija. Utjecali su na nj Boccatti, Piero della Francesca, a kasnije i Perugino.

2 (32) BOGORODICA S MALIM ISUSOM, SV. FRANJOM I SV. BERNARDINOM

U sredini sjedi na prijestolu Bogorodica držeći u naručju malog Isusa, koji desnom rukom blagosilja, a lijevom drži češljugarku. Ispred prijestola stoje, označeni natpisima u svojim aureolama, lijevo sv. Franjo Asiški, a desno sv. Bernardin. Gore u pozadini lijevo i desno po dva anđela, dva sklopljenih, a dva raširenih ruku. Na podnožju prijestola nalazi se natpis:

Ø Å Ø D Ø M Ø CCCC Ø XIII Ø

Tempera, lipovina, v. 0.430, š. 0.320.

Literatura. B. Berenson str. 125.; R. van Marle XIV., str. 130. uz napomenu, da se na slici razabira veoma znatan utjecaj Benozza Gozzolija.

BASTIANO MAINARDI

Firentinska škola. Oko 1450.—1513. Učitelj mu je bio Domenico Ghirlandajo, s kojim je i mnogo surađivao.

3 (92) BOGORODICA S MALIM ISUSOM

Desno kleči Bogorodica i klanja se sklopljenih ruku malom Isusu, koji sjedi lijevo na niskom zidu blagosiljajući desnom rukom, a lijevom držeći

ptičicu. Desno iza Bogorodice toranj, a lijevo iza Isusa stup. U pozadini pejzaž sa crkvom, dva tornja i bregovima. Iza stupa lijevo brežuljak s drvećem.

Tempera, drvo, promjer 0.610.

Literatura. B. Berenson str. 321. s oznakom, da je samo »djelimice« od majstora samog; R. van Marle XIII., str. 156. (slika 101.).

Druge atribucije. R. van Marle: Davide Ghirlandajo.

BERNARDO DADDI

Firentinska škola. Oko 1290. — oko 1355. Učenik Giotto. Utjecali su na nj majstor slike sv. Cecilije, Ambrogio Lorenzetti i francuska gotička skulptura.

4 (23) FRAGMENT KRISTOVA RASPEĆA

Na slici ima sedam likova. U sredini Bogorodica, koju podupiru desno sv. Ivan, a lijevo jedna sveta žena. U pozadini lijevo gore još tri svete žene. U desnom donjem uglu kraj sv. Ivana sv. Marija Mandaljena.

Tempera, drvo, v. 0.225, š. 0.210.

Literatura. W. Suida, Trecento-Studien (Monatshefte für Kunstwissenschaft, VII, 1914, str. 2.); B. Berenson str. 164.

Druge atribucije. W. Suida: Maso; G. Fiocco: Giottino.

FRA GIOVANNI ANGELICO DA FIESOLE

Firentinska škola. 1387.—1455. Utjecali su na nj Lorenzo Monaco i Massaccio.

5 (34) STIGMATIZACIJA SV. FRANJE ASIŠKOG I SMRT SV. PETRA MUČENIKA

Na lijevom dijelu diptiha prikazana je stigmatizacija sv. Franje Asiškog. Svetac kleči lijevo ispred visoke pećine i prima uzdignutih ruku stigmata. Desno u pozadini kapela. Na vratima stoji redovnik, koji zasjenjujući rukama oči gleda gore u visinu na pojavu Kristovu. Sprijeda desno panj. Uokolo kapele drveće. U pozadini pejzaž s kućama i brežuljcima. — Na desnom dijelu diptiha prikazana je smrt sv. Petra mučenika. Sprijeda ubija krvnik bodežom u uzdignutoj desnoj ruci, a držeći lijevom na zatiljku haljinu svećevu, sv. Petra, koji je već pao na tle upirući se lijevom rukom u zemlju, a desnom pišući svojom krvju na tlu riječi: Credo in unum d... Desno, nešto podalje, stoji ispred pećine jedan sveti redovnik-dominikanac i moli se sklopljenih ruku. U sredini pozadine visoka pećina, a lijevo drveće u cvatu. Desno iza pećine dva krvnika, a dalje drveće i gorovit pejzaž. Sprijeda na donjem rubu cvijeće. — Dijelovi su diptiha odvojeni ornamentiranom trakom. Iznad krova kapele, a na desnom dijelu diptiha, lebde u zraku dvije krune, donja svijetla, a gornja tamna.

Tempera, drvo, v. 0.250, š. 0.440.

Literatura. G. Frizzoni str. 426./427. s reprodukcijom; B. Berenson str. 19.

FRANCESCO DI GENTILE DA FABRIANO

Umbrijska škola. Djelovao od 1460. do 1500. Učitelj mu je bio Antonio da Fabriano, a utjecali su na nj Uivarini, Bellini, Crivelli, Justus van Gent, Melozzo, Pintoricchio i drugi.

6 (24) SV. LUKA SLIKA BOGORODICU

U sobi sjedi lijevo sv. Luka ispred svog slikarskog stalka i slika Bogorodicu, koja sjedi desno prekrštenih ruku s otvorenom knjigom na desnom koljenu. Uz Bogorodicu lijevo i desno po jedan anđeo. Lijevo sjedi uz sv. Luku sv. Ivan čitajući u otvorenoj knjizi. Iznad glave sv. Luke prozor, a iza Bogorodice otvorena vrata. Duž zida u pozadini klupa, na kojoj leži slikarski pribor.

Tempera, drvo, v. 0.390, š. 0.210.

Literatura. B. Berenson str. 201. (s upitnikom); R. van Marle XV., str. 76.

Druge atribucije. W. Suida: Jacopo del Sellaio.

RAFFAELLINO DEL GARBO

Firentinska škola. 1456.—1524? Učitelj mu je bio Botticelli, a utjecali su na nj Filippino Lippi, Ghirlandajo, Perugino i Rafael.

13 (104) ANĐEO PREDAJE SV. IVANA ZAŠTITI ISUSA I BOGORODICE

Na kamenoj klupi sjedi u sredini Bogorodica i drži u svom krilu malog Isusa, koji blagosilja desnom rukom malog sv. Ivana što kleči lijevo ispred njega držeći u rukama svoj križ. Lijevo kleči anđeo držeći sv. Ivana i preporučujući ga zaštitu Isusa i Bogorodice. Desno u pozadini pejzaž s drvećem i brežuljcima.

Tempera, drvo, promjer 0.725.

Literatura. R. van Marle XI., str. 436. (s reprodukcijom).

Druge atribucije. B. Berenson: Raffaele dei Carli.

GIOVANNI DAL PONTE

Firentinska škola. 1385.—1437. Učitelj mu je možebiti bio Spinello Aretino, a utjecali su na nj Lorenzo Monaco, Fra Angelico i Masaccio.

14 (28) SV. ANTUN PUSTINJAK

Sv. Antun pustinjač korača nadesno među pećinama i cvjetnim stablima odvrćajući se raširenih ruku od dvaju kupova zlata, kojim ga đavo iskušava. Na drveću, pećini i tlu nekoliko ptica.

Tempera, platno na daski, v. 0.220, š. 0.320.

Druge atribucije. B. Berenson: Sienski majstor oko 1500.; C. Gamba: Firentinski majstor.

STEFANO DI GIOVANNI SASSETTA

Sienska škola. 1392.—1450. Učitelj mu je bio Paolo Giovanni di Fei, a utjecali su na nj vjerojatno Masolino, Lorenzetti, Paul de Limbourg, neki francusko-flamanski umjetnici i stariji suvremeni francusko-lombardijski minijatori.

15 (22) BOGORODICA S ISUSOM I DVA ANĐELA

U prostoru, čije je tlo pokriveno orijentalnim sagom, kleči Bogorodica i drži u naručju malog Isusa, koji se desnom rukom maša za majčin plašt. Iznad Bogorodice lebde dva anđela i drže nad njenom glavom krunu. Pozadina zlatna, a na rubovima slike utisnuti sitni ornamenti.

Tempera, drvo, v. 0.420, š. 0.315.

ROSSELLO DI JACOPO FRANCHI

Firentinska škola. 1376.—1457. Učitelj mu je vjerojatno bio Mariotto di Nardo. Utjecali su na nj Lorenzo Monaco, Gentile da Fabriano, a veoma mu je bliz Bicci di Lorenzo.

16 (27) BOGORODICA S ISUSOM, SV. AUGUSTINOM I SV. AMBROZIJE

U sredini triptiha stoji Bogorodica i drži u naručju malog Isusa. Lijevo sv. Augustin, desno sv. Ambrozije, obadva u biskupskom ornatu sa štapom i knjigom. Zlatna pozadina.

Tempera, drvo, v. 0.230, š. 0.085—0.095—0.085.

ŠKOLA ANKONITANSKE MARKE XV. STOLJEĆA

17 (33) KRIST NA KRIŽU SA SVECIMA

U sredini Krist raspet na križ. Podno križa kleči sv. Marija Mandaljena obuhvatajući podnožje križa. Lijevo Bogorodica i jedna svetica držeći u rukama zatvorenu knjigu i palmovu grančicu. Desno sv. Ivan, koji je u očajanju sklopio ruke na čelu, i sv. Antun pustinjač s knjigom i zvončićem, svojim znamenjima. Gore uokolo križa pet anđela, od kojih tri skupljaju u kaležima krv Kristovu. Iznad križa golub.

Tempera, lipovina, v. 1.750, š. 1.450.

Druge atribucije: W. Suida: Agnolo Gaddi (škola); B. Berenson: pokrajinski imitator Bicci di Lorenza (1373.—1452.).

FRANCESCO PESELLINO

Firentinska škola. 1422.—1457. Utjecali su na nj Fra Angelico, Masaccio, Domenico Veneziano, a naročito Fra Filippo Lippi, kojega je vjerno nasljedovao.

18 (26) SV. FRANJO ASIŠKI

Sprijeda u sredini kleči u pejzažu na tlu sv. Franjo Asiški okrenut nalijevo i drži u lijevoj ruci šibu, dok je desnu stavio na srce. U pozadini lijevo

crkva, a desno grad sa zidinama i tornjevima. Na lijevom i desnom rubu utisnute ornamentirane vase.

Tempera, drvo, v. 0.215, š. 240.

19 (31) SV. MARTIN

Sprijeda u sredini kleči na tlu sv. Martin u biskupskom ornatu okrenut nadesno i pokriva svojim plaštem sitni lik golog prosjaka, koji kleči pred njim moleći uzdignutim sklopljenim rukama. Na lijevom i desnom rubu utisnute ornamentirane vase.

Tempera, drvo, v. 0.215, š. 240.

Literatura. B. Berenson str. 442.

Druge atribucije. W. Suida i G. Fiocco: Neri di Bicci.

TOSKANSKA ŠKOLA XV. STOLJEĆA

20 (29) RASPELO

Krist raspet na križ. Lijevo Bogorodica pružajući ruke prema Kristu, desno sv. Ivan sklopljenih ruku u molitvi, gore mladenački blagosiljajući Krist, a dolje podno križa sv. Franjo Asiški (?) obuhvatajući križ.

Tempera, drvo, v. 0.480, š. 0.385.

21 (30) RASPELO

Krist raspet na križ. Lijevo sv. Franjo Asiški, desno sv. Ivan Kapistran (?), gore sv. Ludovik, a dolje podno križa sv. Marija Mandaljena.

Tempera, drvo, v. 0.480, š. 0.385.

NASLJEDOVAČ SANDRA BOTTICELLIJA

Sandro Botticelli (Alessandro di Mariano Filipepi). Firentinska škola. 1444.—1510. Učitelj mu je bio Fra Filippo Lippi, a utjecali su na nj Pollajuolo, Uerrocchio i djela Castagnova.

22 (52) BOGORODICA S ISUSOM

Bogorodica sjedi nalijevo sagnute glave i drži malog Isusa, koji sjedi na jastuku u njezinu krilu, mašajući se lijevom rukom za Bogorodičinu haljinu, a stavivši desnu na svoje koljeno. Iza Isusa lijevo cvjetni ružin grmen.

Tempera, lipovina, v. 0.610, š. 0.460.

Literatura. R. van Marle XII., str. 274. (kao »škola Botticellijeva«).

PIER FRANCESCO FIORENTINO

Firentinska škola. Djelovao je u posljednja tri decenija XV. stoljeća. Nasljedovao Benozza Gozzolija. Utjecali su na nj Neri di Bicci, Castagno i Baldovinetti.

23 (51) BOG OTAC BLAGOSILJA BOGORODICU S ISUSOM I MALIM SV. IVANOM

Bogorodica drži malog Isusa, koji sjedi na jastuku u njezinu krilu i drži u desnoj ruci ptičicu. Pred Isusom kleči desno mali sv. Ivan prekrštenih ruku. Gore iznad Bogorodice Bog Otac blagosiljajući raširenih ruku. Zlatna pozadina s utisnutim zrakama.

Tempera, lipovina, v. 0.745, š. 0.390.

Literatura. B. Berenson str. 449. (kao: Pseudo-Pier Francesco Fiorentino); R. van Marle XIII., str. 443. (uz napomenu, da se slika iste kompozicije nalazi u Fogg Art Museum u Cambridge-u, U. S. A.). Poredi i: M. Ober-schall, *Un élève inconnu de Fra Filippo Lippi* (*Gazette des Beaux-Arts*, 1930. str. 218.).

FILIPPINO LIPPI

Firentinska škola. 1457.—1504. Učenik i nasljedovač Sandra Botticellija.

24 (54) SVETA PORODICA S MALIM SV. IVANOM I SV. MARGARETOM

Bogorodica sjedi u sredini i drži, okrenuta nadesno, u svom krilu Isusa, koji miluje malog sv. Ivana što kleči sprijeda desno na jednoj balustradi držeći obadvjema rukama desnu ruku Isusovu. Desno sv. Margareta obuhvativši desnom rukom malog sv. Ivana, a držeći u lijevoj križ, svoje svetačko znamenje. Lijevo, ispred arhitektonske pozadine, sv. Josip upirući se u svoj kukasti štap. U pozadini pejzaž.

Tempera, lipovina, promjer 0.850.

Literatura. G. Frizzoni str. 427./428. s reprodukcijom; A. Schneider str. 41.—43. s reprodukcijom; B. Berenson str. 284. s napomenom, da je »djelo radionice«; R. van Marle XII., str. 371. s napomenom, da je slika »suvremena kopija originala u zbirci Warren«, danas u Clevelandu. Poredi i A. Scharf, *Tondi von Fillippino Lippi* (*Pantheon* XII, 1933., str. 329.). Prigodom posljednje restauracije skinute su dvije gljive, koje su se nalazile lijevo na balustradi. Po njima je Strossmayer nazvao sliku »Madonna dei funghi«.

ŠKOLA ALESSA BALDOVINETTIJA

Alesso Baldovinetti. Firentinska škola. 1425.—1499. Učitelj mu je bio Domenico Veneziano, a utjecao je na nj Paolo Uccello.

25 (57) KLANJANJE NOVOROĐENOM ISUSU

Novorođenom Isusu, koji leži sprijeda na tlu, klanjaju se klečeći i sklopjenih ruku u molitvi desno Bogorodica, lijevo sv. Josip, a u sredini mali sv. Ivan s križem. U pozadini staja s volom i magarcem. Gore na vrhu zlatne zrake. Lijevo u pozadini brežuljak s drvećem i dva pastira, jedan sjedeći, drugi stojeći.

Tempera, drvo, promjer 0.580.

SMJER: LORENZO DI CREDI

Firentinska škola. 1456.—1537. Učenik Verrocchijev. Utjecao je na nj njegov drug Lionardo da Vinci.

26 (58) BOGORODICA S ISUSOM

U prostoru s dva prozora sjedi u sredini Bogorodica i drži u svom krilu malog Isusa. Na desnom kažiprstu Isusovu sjedi ptičica. Kroz lijevi prozor pruža se pogled na pejzaž s drvećem i brežuljkom, a kroz desni na pejzaž s rijekom, gradom i bregovima.

Tempera, drvo, v. 0.530, š. 0.365.

Literatura. G. Frizzoni str. 427.; R. van Marle XIII., str. 318.

FIRENTINSKA ŠKOLA XV. STOLJEĆA

27 (48) BOGORODICA S ISUSOM, SV. KUZMOM I SV. DAMJANOM

U sredini sjedi na prijestolu s baldakinom Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji u njezinu krilu. Iza Bogorodice stoje lijevo i desno uz prijesto blizanci sv. Kuzma i sv. Damjan. Prvi drži desnu ruku na grudima, a lijevu s kutijom lijekova na ogradi prijestola. Drugi desnom rukom palmovu grančicu, a lijevom kutiju s lijekovima. U aureolama svetaca natpisi: S*CHOSIMVS — S*DAMI...

Tempera, lipovina, v. 0.870, š. 0.580.

Literatura. R. van Marle XII., str. 414.

Druge atribucije: R. van Marle i C. Gamba: Jacopo del Sellaio; G. Gronau: rano djelo Bastiana Mainardija; B. Berenson: rano djelo Cosima Rossellija (?).

COSIMO ROSSELLI

Firentinska škola. 1439.—1507. Učitelj mu je bio možebiti Neri di Bicci, a utjecali su na nj Alesso Baldovinetti i Benozzo Gozzoli.

28 (56) BOGORODICA S ISUSOM I DVA ANĐELA

Sprijeda stoji Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji pred njom na stolu obuhvativši je oko vrata. Iza Bogorodice lijevo i desno po jedan anđeo. Lijevi se moli sklopljenih ruku, a desni je prekrstio ruke na grudima. Isus stoji na jastuku orublvenu sitnim vezom.

Tempera, drvo, v. 0.700, š. 0.470.

Literatura. G. Frizzoni str. 430.; A. Venturi, *Storia dell' arte italiana* VII. I., str. 696.; R. van Marle XI., str. 608. s napomenom, da se »utjecaj Verrocchijev objavlja naročito u stavovima Isusa i dvaju anđela, dok Bogorodica potsjeća na tip majstorove slike Rođenja Isusova u Castelli.«

JACOPO DEL SELLAIO

Firentinska škola. 1441./1442.—1493. Učitelj mu je vjerojatno bio Fra Filippo Lippi, a utjecao je na nj ponešto Castagno.

29 (49) KLANJANJE NOVOROĐENOM ISUSU

Ispred jednog luka kleči Bogorodica sklopljenih ruku moleći se i klanjajući malom Isusu, koji leži sprijeda na cvjetnom tlu. Uz Bogorodicu kleči desno mali sv. Ivan s križem u desnoj ruci, a milujući lijevom lice Isusovo. Isus drži u uzdignutoj desnoj ruci svitak s natpisom: Ecce. Iza Isusa sjedi desno na tlu sv. Josip, a iza Bogorodice kleče pastir skrštenih ruku, iza njega starija žena. Iza sv. Ivana kleče dva anđela. Lijevo gore u zraku uza stub luka anđeo navješćujući rođenje Isusovo pastiru, koji sa svojim psom sjedi na brežuljku u pozadini. U nizini grad. Desno u pozadini povorka sv. Triju kralja, a dalje u dubini pejzaž s gradom.

Tempera, drvo, promjer 1.260.

Literatura. B. Berenson str. 525. s napomenom, da je kasno djelo, a velikim dijelom majstorovo; R. van Marle XII., str. 414. i XIII., str. 250. (s reprodukcijom).

Druge atribucije. R. van Marle: Bartolommeo di Giovanni.

RIDOLFO DEL GHIRLANDAJO

Firentinska škola. 1483.—1561. Učitelji su mu bili Davide Ghirlandajo, Piero di Cosimo i Granacci. Podražavao je većini svojih važnijih suvremenika, a naročito Rafaelu, Fra Bartolommeju i Lionardu.

30 (94) BOGORODICA S ISUSOM I MALIM SV. IVANOM

U prostoru sjedi između dva prozora na kamenoj klupi Bogorodica i drži maloga Isusa, koji sjedi u njezinu krilu. Isus blagosilja desnom rukom malog sv. Ivana, koji kleči desno dolje držeći u lijevoj ruci križ, dok je desnu stavio na srce. Kroz prozore pruža se pogled na pejzaž. U pejzažu lijevo lovac sa svojim momkom na livadi okruženoj gustim drvećem, na vrhuncu brijega dvor. Desno u pozadini rijeka s mlinom. Pred vratima mlina čovjek noseći na ramenu vreću, mazga i pas. Dalje u dubini šuma i gora.

Tempera, lipovina, v. 0.640, š. 0.480.

Literatura. G. Frizzoni str. 432.—434. s reprodukcijom; B. Berenson str. 226. s upitnikom i napomenom, da je »rano« djelo.

LORENZO DA SAN SEVERINO MLADI

Umbrijska škola. Spominje se između 1468. i 1503. Učitelji su mu bili Girolamo di Giovanni da Camerino ili Matteo da Gualdo, a znatno su na nj utjecali Niccolò da Foligno, a ponešto i Carlo Crivelli.

31 (265) PET APOSTOLA

U pejzažu stoje sa svojim znamenjima slijeva nadesno apostoli Ivan, Toma, Šimun, Matija i Juda Tadej. Iza apostola Tome ruševna kamena vrata. Lijevo, duboko dolje u pejzažu, kuće i tornjevi, a u daljini gore. Desno straga pećine s rijetkim drvećem.

Tempera, drvo, v. 0.290, š. 0.825.

32 (266) KRIST SA SV. PETROM I SV. PAVLOM

U sredini Krist gol do pojasa i ogrnut plaštem blagosilja uzdignutom desnom rukom i drži u lijevoj križ. Lijevo sv. Petar držeći u lijevoj uzdignutoj ruci velik križ, a u desnoj knjigu. Desno sv. Pavao držeći u desnom naručju knjigu, a u lijevoj ruci mač. U pozadini pusti kameni pejzaž. Daleko u dubini sitni likovi konjanika i pješaka. Iza sv. Petra gradski tornjevi.

Tempera, drvo, v. 0.300, š. 0.625.

33 (267) PET APOSTOLA

U pejzažu stoje sa svojim znamenjima slijeva nadesno apostoli Jakov stariji (?), Andrija, Filip (?), Bartolomej i Jakov mlađi (?). Lijevo pećina, a u pozadini dolje pejzaž s brežuljcima. U sredini i desno iza apostola pećine.

Tempera, drvo, v. 0.290, š. 0.835.

Druge atribucije. R. van Marle: Srednjetalijanska škola XVI. stoljeća.

MAESTRO DI SAN MINIATO

Firentinska škola. Djelovao u drugoj polovini XV. stoljeća. Ugled su mu bili Fra Filippo Lippi i mladi Botticelli, a utjecao je na nj Cosimo Rosselli.

34 (55) BOGORODICA S MALIM ISUSOM

Bogorodica drži malog Isusa, koji stoji pred njom na stolu. Isus blagosilja desnom rukom, a u lijevoj drži ptičicu.

Tempera, drvo, v. 0.480, š. 0.370.

Literatura. B. Berenson str. 347.; R. van Marle XVI., str. 197./198.

ŠKOLA: BERNARDO PINTORICCHIO

Perugia. 1454.—1513. Učitelj mu je možebiti bio Fiorenzo di Lorenzo, a povodio se za Peruginom.

35 (46) SV. KATARINA PREPORUČUJE DONATORA ZAŠTITI BOGORODIČINOJ

Lijevo sjedi Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji na jastuku u njezinu krilu. Isus, okrenut nadesno, gleda sv. Katarinu, koja stoji desno, držeći u desnoj ruci palmovu grančicu, dok je lijevu položila na glavu donatora, koji skrštenih ruku kleči u donjem desnom uglu. Lijevo prozor, kroz koji se pruža pogled na pejzaž s raznolikim građevinama. Na stražnjoj strani slike prikazana je pergola obrasla vinovim lišćem. U pergoli sjede na cvjetnom tlu lijevo starac, a desno starica, držeći se rukama za čokot, koji se diže do vrha pergole. Na srednjoj je gredi pergole lubanja, o kojoj visi crna ploča s bijelim natpisom: *O extrema Miseria Humana Sorte / Quante Varie Fatighie In Terra Spandi / Per Far Qualche bel fructo Tu fai una Morte.*

Tempera, drvo, v. 0.430, š. 0.335.

Literatura. R. van Marle XV., str. 296.

Druge atribucije. W. Suida: smjer Pintoricchijev; G. Térey: Bernardino di Mariotto ili Emilio Antonio di Crevalcore; R. van Marle: djelo učenika Antoniazza Romana; B. Berenson drži, da je autor slike jedan od učenika Pintoricchijevih, koji su s njim surađivali u Appartamento Borgia u Vatikanu.

GIOVAN BATTISTA ROSSI

Rimska škola. 1494.—1571. Najznatnije je na nj utjecao Rafael.

36 (105) SVETA PORODICA

U sredini sjedi Bogorodica i drži desnom rukom malog Isusa u svom krilu, dok joj lijeva počiva na stolu. Isus se rukama maša za majčine prsi. Desno iza stola sjedi sv. Josip.

Ulje, cedrovina, v. 1.010, š. 0.780.

Druge atribucije: R. van Marle: Rafaelova škola.

PIER FRANCESCO FIORENTINO

Uidi broj 23 (51).

37 (50) BOGORODICA S ISUSOM I ANĐELIMA

Bogorodica sjedi i drži u svom krilu malog Isusa, koji se, kao i Bogorodica, okrenuo nalijevo blagosiljajući desnom uzdignutom rukom, a lijevom držeći veo. Gore, lijevo i desno uz Bogorodicu, po jedna anđeoska glava. Na stražnjoj strani slike prilijepljen je papir s bilješkom iz godine 1684., u

kojoj se kaže, da se slika nalazila u firentinskoj crkvi S. Marco i da ju je Filippo Baldinucci pripisao Botticelliju.

Tempera, lipovina, v. 0.700, š. 0.500.

Literatura. V. Lunaček u Vijencu, godište 34., str. 629. s reprodukcijom; A. Schneider str. 43.—46. s reprodukcijom na str. 37.; B. Berenson str. 447.; B. Berenson, *Quadri senza casa* (Dedalo, XII., 1932., str. 695. s reprodukcijom na str. 689.).

Druge atribucije: R. van Marle: Firentinski majstor pod utjecajem Verrocchijevim.

MLETAČKI SLIKAR XV. STOLJEĆA

39 (25) KRIST I DONATOR

U sredini stoji ranjeni Krist raširenih ruku. Ispod njegove desne ruke kleči sklopljenih ruku moleći se sitniji donator dugih vlasi, odjeven u ras-košnu brokatnu haljinu. U pozadini pećinski pejzaž. Slika potječe iz starog bosanskog franjevačkog samostana u Sutjesci. Po predaji, koja se ondje čuvala, bio bi klečeći lik predposljednji bosanski kralj Stjepan Tomašević (1444.—1461.), prije pataren, a poslije katolik. Na stražnjoj strani slike prilijepljeno je »Rodoslovie« Petra I. Ohmučevića, pisano tobože 1482., sa slikom pape sv. Grgura i grbovima Bosne, Slavonije, Hrvatske, Dalmacije, Bosne, Primorja i nekih srpskih porodica. (Vidi o tome raspravu dra A. V. Solovjeva »Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmučević« u Glasniku skopskog naučnog društva, knjiga XII., 1932., str. 79.—126.).
Ulje, drvo, v. 0.580, š. 0.335.

FRANCESCO FRANCIA?

Ferrarsko-bolonjska škola. Oko 1450.—1517. Učitelj mu je možebiti bio Francesco Cossa. Bio je drug Lorenza Coste, a utjecao je na nj Ercole Roberti.

40 (100) POKOP SV. CECILIJE

Iznad otvorenog groba drže tri lika mrtvačku ponjavu, na kojoj leži mrtvo tijelo sv. Cecilije sa cvjetnom krunom oko glave. Lijevo grupa od pet likova, među njima papa Paskalis, desno grupa od tri lika. Straga lijevo i desno brežuljak s drvećem, a u pozadini dalek pejzaž. Na stražnjoj strani slike prilijepljena je stara ceduljica, navodno od 22. ožujka 1507., u kojoj se kaže, da je piscu njezinu sam majstor poklonio ovaj svoj »primo pensiero« freske istog temata, koju je 1506. izveo u bolonjskoj crkvi S. Giacomo Maggiore (Cappella Bentivoglio).

Tempera, lipovina, v. 0.320, š. 0.420.

Druge atribucije. B. Berenson i R. van Marle drže, da je ova slika novija patvorina.

RIMSKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

41 (53) SVETA PORODICA S MALIM SV. IVANOM

U sredini sjedi Bogorodica i drži desnom rukom malog Isusa, koji stoji na njezinu desnom koljenu, a lijevom malog sv. Ivana, koji sjedi na njezinu

lijevom koljenu. Sv. Ivan drži malu ptičicu i pruža je Isusu. Desno sjedi sv. Josip podupirući rukama glavu.

Ulje, drvo, v. 0.900, š. 0.695.

PIER FRANCESCO FIORENTINO

Uidi broj 23 (51).

42 (43) BOGORODICA S MALIM ISUSOM, SV. IVANOM I ANĐELOM

Bogorodica klanja se sklopljenih ruku malom Isusu, kojega lijevo dolje drži anđeo. Isus pruža ruke prema Bogorodici, uz koju stoji lijevo mali sv. Ivan držeći u sklopljenim rukama križ. U lijevom donjem uglu ispružena ruka.

Tempera, lipovina, v. 0.480, š. 0.325.

ANTONIAZZO ROMANO

Umbrijska škola. Djelovao 1460.—1508. Na njegov rani razvoj utjecali su umbrijski nasljedovači Fra Angelica i Benozza Gozzolija. Znatno su na nj utjecali Melozzo da Forlì i Perugino, a manje Botticelli i Ghirlandajo.

43 (88) SV. KUZMA

Odjeven u raskošnu brokatnu haljinu orubljenu na okovratniku, rukavima i donjem rubu hermelinom, stoji mladi sv. Kuzma i drži u desnoj uzdignutoj ruci lancetu, a u desnoj kutiju s lijekovima. Oko vrata mu visi stola, a na glavi mu je kapa.

Tempera, lipovina, v. 0.920, š. 0.370.

Literatura. B. Berenson str. 25.; R. van Marle XV., str. 274. s reprodukcijom.

MARIOTTO ALBERTINELLI

Firentinska škola. 1474.—1515. Učitelji su mu bili Cosimo Rosselli i Piero di Cosimo, a utjecao je na nj Lorenzo di Credi. Mnogo je surađivao s Fra Bartolommeom.

44 (95) IZGON ADAMA I EVE IZ RAJA

Lijevo gore lebdi u oblacima Bog Otac s anđelom i goni desnom rukom iz zemaljskog raja Adama i Evu, koji koračaju nadesno. Eva ide brzim korakom, a Adam je u stavu oranta zastao sklopljenih ruku. Desno grupa drveća, sprijeda cvijeće, a u pozadini dubok pejzaž. Lijevo, u srednjem planu slike, prikazana je iza jednog grma još jedamput Eva (ili Lilita?) koračajući prekrštenih ruku nalijevo.

Tempera, drvo, v. 0.595, š. 0.555.

Literatura. G. Frizzoni str. 435.—437. s reprodukcijom; A. Venturi, *Storia dell' arte italiana*, IX. I. str. 358. s reprodukcijom; B. Berenson str. 3. s napomenom, da je slika »rano« djelo majstorovo.

GIOVANNI BATTISTA UTILI DA FAENZA

Umbrijska škola. Djelovao oko 1515. Nasljedovač Verrocchijev i Ghirlandajov.

45 (98) BOGORODICA S ISUSOM, SV. FRANJOM I SV. BERNARDINOM

U sredini sjedi na visoku renesansnom prijestolu Bogorodica s malim Isusom u svom krilu. Isus je uzdignuo desnu ruku, dok u lijevoj drži ptičicu. Lijevo kleči sv. Franjo Asiški skrštenih ruku s tankim križem, a desno sv. Jeronim sklopljenih ruku. Obadva se sveca klanjaju Isusu.

Tempera, drvo, v. 0.910, š. 0.520.

Literatura. B. Berenson str. 585.; R. van Marle XIII., str. 177. s reprodukcijom.

Druge atribucije. R. van Marle: škola Domenica Ghirlandaja (Benedetto Ghirlandajo?).

EUSEBIO DI SAN GIORGIO

Umbrijska škola. 1465./1470. — poslije 1539. Djelovao je u Perugiji.

46 (93) BOGORODICA S MALIM ISUSOM

U pejzažu sjedi u sredini Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji na njezinu desnom koljenu. Gore, lijevo i desno, po jedna anđeoska glava. Desno pećina s drvećem, lijevo drveće, a u pozadini dalek pejzaž s morem, otocima i bregovima.

Tempera s uljem, lipovina, v. 0.570, š. 0.420.

ANTONIAZZO ROMANO

Vidi broj 43 (88).

47 (86) SKUP ANĐELA

Četiri anđela. Jedan kleči sprijeda držeći u desnoj ruci žezlo, a tri stoje straga. Jedan je prekrstio ruke, a druga dva mole se sklopljenih ruku.

Tempera, lipovina, v. 0.920, š. 0.370.

Literatura. B. Berenson str. 25.; R. van Marle XV., str. 274. s reprodukcijom. Obojica govore pri slici 43 (88) o sv. Kuzmi i sv. Damjanu, a u stvari je prikazan samo sv. Kuzma.

ANDREA DA SALERNO (SABBATINI)

Napuljska škola. 1480?—1530. Nasljedovač Cesara da Sesto. Utjecali su na nj Perugino i Rafael.

48 (85) OPLAKIVANJE MRTVOG TIJELA KRISTOVA

Sprijeda leži na grobnoj ploči, okrenuto nalijevo, mrtvo tijelo Kristovo, koje lijevo podupire sv. Ivan. Sv. Marija Mandaljena podignula je desnom rukom lijevu ruku Kristovu, dok je lijevu stavila pod noge njegove. I sv. Ivan i sv. Marija Mandaljena stoje u grobu. Iznad sv. Marije Mandaljene sjedi nešto poviše Bogorodica podupirući rukama svoje bolno lice, a nešto dalje straga sjede dvije svete žene, od kojih jedna drži trnovu krunu. U pozadini desno brdo Kalvarija s tri križa, u sredini grad Jerusalem, a lijevo pećine i gora.

Ulje, drvo, v. 0.355, š. 0.420.

Literatura. B. Berenson str. 15.; A. Venturi, *Storia dell' arte italiana*, IX. 5. str. 712. s reprodukcijom.

FILIPPO MAZZOLA

Mletačka škola. Oko 1460.—1505. Učitelj mu je bio Cristoforo Caselli, a utjecali su na nj Giovanni Bellini, Antonello da Messina, a možebiti i Andrea Solario.

49 (84) KRIST NA MUČENIČKOM STUPU

Krist do pojasa gol stoji pred mučeničkim stupom, o koji su straga vezane njegove ruke. Na glavi, niz koju padaju dugi uvojci kose, trnova kruna. Dolje signatura: γ FILIPVS γ MAZOLA γ PP γ (Pictor Parmensis).

Tempera s uljem, drvo, v. 0.595, š. 0.415.

Literatura. G. Frizzoni str. 437.; B. Berenson str. 355. s napomenom, da je »kasno« djelo.

GIOVANNI BELLINI

Mletačka škola. 1430?—1516. Učitelj mu je bio njegov otac Jacopo. U Padovi su na njegov razvoj utjecali Donatello i Andrea Mantegna.

50 (243) SV. AUGUSTIN I SV. BENEDIKT

Dvije odvojene ploče. Na lijevoj prikazan je sv. Augustin u biskupskom ornatu s biskupskim štapom u desnoj i zatvorenom knjigom u lijevoj ruci. Na desnoj je ploči sv. Benedikt u redovničkoj halji držeći u desnoj ruci opatski štap, a u lijevoj zatvorenu knjigu.

Tempera s uljem, lipovina, v. 1.080, š. 0.400.

Literatura. G. Frizzoni str. 437.; G. Gronau, Giovanni Bellini (Klassiker der Kunst 36, Berlin 1930., str. 206. s reprodukcijom na str. 81.); B. Berenson str. 69.; R. van Marle XVII., str. 455.

Druge atribucije. R. van Marle: Cima da Conegliano.

PIETRO PAOLO AGAPITI

Škola talijanskih Marka. Oko 1470.—1540. Utjecali su na nj Cima da Conegliano, Luca Signorelli i umbrijski majstori.

51 (119) DISPUTACIJA SV. KATARINE

U jednoj prostoriji aleksandrijskog hrama sjedi na prijestolu car Maksencij s krunom na glavi i sa žezlom u ruci. Lijevo i desno uz prijesto po dva starca, poganska svećenika. U sredini stoji pred prijestolom sv. Katarina ispruženih ruku uvjeravajući cara o neispravnosti poganske vjere. Iza sv. Katarine, a ispred otvorenih vrata, stoje dvije žene, svetičine pratilice.

Tempera s uljem, drvo, v. 0.265, š. 0.390.

Literatura. B. Berenson str. 1.

FERRARSKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

52 (116) OBREZIVANJE MALOG ISUSA

U hramu stoji u sredini na podiju stol, nad kojim drži sv. Ana malog Isusa. Lijevo veliki svećenik. Sprijeda desno kleči na stepenici Bogorodica. Pred njom posuda. Iza nje stoji sv. Josip držeći u desnoj ruci svoj šešir, a u lijevoj svoj kukasti štap. Iza svećenika tri mladića, od kojih dvojica drže baklje. Iza stola dvije žene. U pozadini na stepenicama dva lika. Desno u pozadini luk s balustradom, a iza nje nadsvođeni portik.

Tempera s uljem, drvo, v. 0.230, š. 0.175.

MARCO PALMEZZANO

Umbrijsko-romagnolska škola. Oko 1456.—poslije 1543. Učitelj mu je bio Mellozzo da Forlì, kojemu je bio pomoćnik. Utjecali su na nj Giovanni Bellini i Niccolò Rondinelli.

53 (83) KRIST NOSI KRIŽ

Krist, okrenut nalijevo, s trnovom krunom na glavi i užetom oko vrata nosi na desnom ramenu križ, držeći ga obadvjema rukama. Ispod lijeve ruke Kristove na naslikanu komadu papira signatura: Marchus Palmezzanus / pictor foroliviensis faciebat / MCCCCXXV.

Tempera s uljem, drvo, v. 0.520, š. 0.410.

Literatura. S Frizzoni str. 436.; B. Berenson str. 413.

VITTORE CARPACCIO

Mletačka škola. Oko 1455.—1526. Učitelj mu je bio Gentile Bellini, a utjecali su na nj pored njegova učitelja još Giovanni Bellini i Giorgione.

54 (269) SV. SEBASTIJAN

U pejzažu stoji sv. Sebastijan sklopljenih ruku i vezan o голу granu drveta. Tijelo mu je probodeno trima strelicama. U pozadini pejzaž s drvećem, livadama i brežuljcima. Na drvetu, između svečevih nogu, signatura: — P / VICTOR / CARPATHIVS / VENETVS / M . D. XIII.

Tempera s uljem, drvo, v. 1.050, š. 0.445.

Literatura. C. Ridolfi, *Le maraviglie dell' arte*, Venezia 1648 (novo izdanje od D. von Hadelna, Berlin 1914, I. str. 44.) s napomenom, da se slike nalaze u mletačkoj crkvi S. Fosca pored slika sv. Pavla, sv. Roka i Bogorodice; G. Frizzoni str. 437.; G. Fiocco, *Carpaccio*, Roma s. a., str. 80. s reprodukcijom na tabli CLXVI.; B. Berenson str. 133.

Od oltarskih slika, koje pominje Ridolfi, sačuvala se pored naših samo ona sv. Roka, danas u Bergamu, Galleria Lochis. Poredi G. Frizzoni, *Le Gallerie dell' Accademia Carrara in Bergamo*, Bergamo 1907., str. 46. s reprodukcijom na str. 156.

FERRARSKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

55 (102) BOGORODICA S ISUSOM, SV. IVANOM KRSTITELJEM I SV. JERONIMOM

U sredini sjedi na renesansnu prijestolu Bogorodica i drži lijevom rukom malog Isusa u svom krilu, dok joj desna ruka počiva na zatvorenoj knjizi, koja leži na naslonu prijestola. Lijevo kleči pred Bogorodicom sv. Jeronim, a desno stoji sv. Ivan Krstitelj s križem u lijevoj ruci okrenut prema gledaocu. Na stepenici prijestola lijevo sitna lavlja glava, znamenje sv. Jeronima, a desno anđeo, koji pruža jaganjcu sv. Ivana biljku. Lijevo u pozadini, iza sv. Jeronima, nastoji drugi anđeo povući zavjesu prijestola nalijevo. Ispred stepenice prijestola na tlu komad papira s nejasnom signaturom.

Ulje, drvo, v. 1.410, š. 1.415.

Druge atribucije. W. Suida i C. Gamba: Giulio Campi; B. Berenson: flamski imitator; R. van Marle: bolonjsko-lombardijska škola.

VITTORE CARPACCIO

Vidi broj 54 (269).

56 (270) SV. PETAR MUČENIK

U pejzažu stoji sv. Petar mučenik u dominikanskoj redovničkoj halji s nožem zasječenim u glavu i bodežom u srcu držeći u desnoj ruci palmovu grančicu, a u lijevoj zatvorenu knjigu.

Tempera s uljem, drvo, v. 1.050, š. 0.345.

Vidi napomene uz broj 54 (269).

ANDREA SOLARIO

Milanska škola. Djelovao od 1493.—1520. Učitelj mu je možebiti bio njegov brat kipar Cristoforo, a utjecali su na nj Alvise Vivarini, a naročito Giovanni Bellini, Antonello da Messina i Lionardo da Vinci.

57 (124) BOGORODICA S MALIM ISUSOM

U prostoru sjedi Bogorodica i drži malog Isusa, koji sjedi na jastuku u njezinu krilu. Isus se okrenuo nalijevo prema majci, položio svoju desnu ruku na njezinu desnu, dok joj uzdignutom lijevom pruža ružu. Kroz prozor desno u pozadini pruža se pogled na pejzaž s pećinama, drvećem, rijekom i gradom na otoku.

Ulje, lipovina, v. 0.640, š. 0.500.

Literatura. B. Berenson str. 541.

Druge atribucije. R. van Marle: lombardijska škola (Simone Napoletano?).

NICCOLÒ RONDINELLI

Mletačka škola. Djelovao 1480.—1500. Učitelj mu je bio Giovanni Bellini, s kojim je surađivao oko 1490. Mnogo je na nj utjecao Marco Palmezzano.

58 (255) OBREZIVANJE ISUSOVO

Ispred hrama obrezuje veliki svećenik malog Isusa, koji sjedi na jastuku na stolu, a drži ga Bogorodica. Desno iza Bogorodice sv. Ana, u sredini iza stola sv. Josip, a lijevo mladić, koji drži plašt velikog svećenika. U pozadini lijevo arhitektura hrama.

Tempera s uljem, drvo, v. 0.440, š. 0.640.

Druge atribucije. C. Gamba i G. Fiocco: Bernardino Licinio; G. Gronau: Al. Oliverio (Francesco Bissolo).

VINCENZO CATENA

Mletačka škola. Djelovao 1495.—1531. Učitelj mu je možebiti bio Cima da Conegliano, a utjecali su na nj Giovanni Bellini, Giorgione, a ponešto i Rafael.

59 (106) BOGORODICA S ISUSOM I SVECIMA

U sredini stoji Bogorodica i drži malog Isusa, koji sjedi pred njom na stolu na jastuku. Lijevo stoji sv. Ivan Krstitelj sklopljenih ruku s križem, a desno sv. Petar s ključem u lijevoj ruci. Uz Bogorodicu lijevo i desno po jedna neidentificirana svetica.

Tempera, jablanovina, v. 0.720, š. 1.000.

Literatura. B. Berenson str. 592.; R. van Marle XVII., str. 371. i XVIII. str. 401. uz napomenu, da su Bogorodica i Isus kopirani po majstorovoj slici u Lenjingradu.

Druge atribucije. B. Berenson: nepoznat mletački majstor, vjerojatno Pasqualino; R. van Marle: djelo radionice Giambellinijeve.

GIACOMO PACCHIAROTTO

Sicilska škola. 1474.—1540. Učitelj mu je bio Matteo di Giovanni, a utjecali su na nj Bernardino Fungai, Francesco di Giorgio, Pietro di Domenico i Perugino.

60 (81) KRIST S KRIŽEM I TRNOVIM VIJENCEM

Krist je prikazan u poluliku držeći pred sobom trnov vijenac, a križ na desnom ramenu.

Tempera s uljem, drvo, v. 0.665, š. 0.345.

Literatura. G. Frizzoni str. 436.; A. Venturi, *Storia dell' arte italiana*, IX. 5. str. 329.; B. Berenson str. 406.; R. van Marle XVI., str. 500.

Druge atribucije. W. Suida: Vincenzo Foppa; G. Frizzoni i A. Venturi: Bernardino Fungai.

GIAN FRANCESCO MAINERI

Ferrarska škola. Djelovao 1489.—1504. Učitelj mu je bio Ercole Roberti.

61 (91) BOGORODICA S ISUSOM I DONATOROM

U sredini ispred brokatne zavjese sjedi Bogorodica i drži lijevom rukom malog Isusa, koji sjedi na jastuku na mramornoj ogradi. Isus drži u lijevoj ruci dvije sitne kruške. Lijevo duboko dolje iza ograde kleči stari donator, koji lijevom rukom drži desnu ruku Isusovu cjelivajući je, dok mu je u desnoj niz bisera. Bogorodica obuhvatila je desnom rukom vrat donatorov. U pozadini lijevo i desno iza druge ograde pruža se pogled na šumovit pejzaž i gore u daljini.

Tempera, lipovina, v. 0.690, š. 0.510.

Literatura. B. Berenson str. 324. s napomenom, da je slika Mainerijeva kopija (izuzevši donatora) po slici B. Montagne u mletačkom Museo Civico Correr.

Druge atribucije. G. Gerola: Francesco Verla.

FILIPPO DA VERONA

Mletačka škola. O njegovu je životu malo što poznato. Pouzdano se zna samo toliko, da je djelovao od 1509. do 1515. Učitelj mu je bio možebiti Giovanni Bellini, a utjecali su na nj Cima da Conegliano i Vincenzo Catena.

62 (248) BOGORODICA S ISUSOM, SV. DOMINIKOM I SV. KATARINOM SIENSKOM

U sredini sjedi Bogorodica okrenuta nalijevo i drži u svom krilu malog Isusa, koji okrenut nadesno zamjenjuje svoje srce sa srcem sv. Katarine Sienske, koja kleči desno dolje. Lijevo dolje kleči sv. Dominik u redovničkoj halji pružajući ruke uvis i primajući od sv. Petra i sv. Pavla, koji mu se javljaju gore u oblacima, knjigu i štap. Lijevo sv. Petru lebdi u zraku njegov mač. Desno na rubu slike ruševan zid. U pozadini pejzaž s kućama.

Ulje, drvo, v. 0.515, š. 0.650.

Druge atribucije. Francesco Rizzo; Francesco da Santacroce mlađi.

ANDREA MICHIELI VICENTINO

Mletačka škola. 1539.—1614. Učitelj mu je bio G. B. Maganza. Najjače je na nj utjecao Jacopo Palma il Giovane.

63 (254) SV. STJEPAN PRVOMUČENIK

Sprijeda u sredini prikazan je sv. Stjepan prvomučenik u đakonskom ornatu okrenut nadesno prekrstivši ruke na grudima, a uzdignuvši pogled prema nebu u času, kad je ugledao »otvorena nebesa i sina čovječjega, gdje stoji s desne strane Bogu«. Na njegovim plećima kamenje, kojim ga zasipahu krvnici. U pozadini pejzaž s kolibom, drvećem i brežuljcima. Desno dolje signatura: VINCETIA P, a povrh nje grb s jaganjcem.

Ulje, drvo, v. 1.320, š. 0.880.

BERNARDINO DA ASOLA (ILI DA BRESCIA)

Brescijanska škola. O umjetniku zna se pouzdano jedino to, da je sa svojim ocem (Giovanni, Zuane) djelovao 1526. u Mlecima.

64 (87) OPLAKIVANJE MRTVOG TIJELA KRISTOVA

Sprijeda na tlu leži mrtvi Krist, kojega gornje tijelo drži u svom krilu Bogorodica klečeći. Sv. Marija Mandaljena drži njegovu lijevu ruku. Iza Bogorodice kleči jedna sveta žena. Lijevo dva muška lika, prednji kleči, a stražnji stoji sagnuvši se raširenih ruku. Iza sv. Marije Mandaljene stoji sv. Ivan, a iza njega desno su dva stojeća muška lika. Desno dolje kleči donator držeći u sklopljenim rukama svoju kapu. U pozadini lijevo drveće, brežuljak s građevinom i daleki bregovi.

Ulje, kruškovina, v. 1.490, š. 1.630.

Druge atribucije. G. Fiocco: Galeazzo Campi; B. Berenson: južno-umbrijska Rafaelova škola; R. van Marle: umbrijska škola (Perugino); C. Gamba: mantovanska škola.

PAOLO VERONESE

Mletačka škola. 1528.—1588. Učitelj mu je bio Antonio Badile, a utjecali su na nj znatno Domenico Brusasorci, Parmigianino i Primaticcio, a manje Lorenzo Lotto, Moretto, Romanino i Tizian.

65 (271) ALEGORIJA MUDROSTI I SNAGE

Ispred ovisokih baza dviju kolumna stoji u raskošnu brokatnu haljinu odjevena mlada žena, alegorija Mudrosti, stavši desnom nogom na kuglu, podižući desnom rukom skutove svoje haljine i držeći lijevu ruku na grudima. Na glavi joj sja svijetla zvijezda. Iza nje desno stoji atletski lik

Herakla, alegorija Snage. Do njegovih nogu sjedi krilat putto sa žezlom i krunom gledajući gore u Herakla. Lijevo dolje dragim kamenjem urešena čalma, žezlo i nizovi bisera. Lijevo u pozadini pejzaž s drvećem, građevinama i dalekim bregovima.

Ulje, platno, v. 0.680, š. 0.520.

Literatura. G. Frizzoni str. 437.; O. Benesch, Zu Veronese und Tintoretto (Belvedere, 1929. str. 332.) s reprodukcijom i napomenom, da je to majstorov »modeletto« za veću sliku, koja se danas nalazi u zbirci Frick u New Yorku.

NAČIN: BONAFIZIO DE' PITATI VERONESE

Mletačka škola. 1487.—1553. Učitelj mu je bio Palma il Vecchio, a utjecao je na nj Giorgione.

66 (233) POKLON SV. TRIJU KRALJA

Lijevo sjedi Bogorodica i drži u svom krilu malog Isusa. Pred Isusom kleči stari kralj Baltazar prinoseći zlatne darove. Iza njega lijevo Gašpar s kutijom tamjana, a desno Melkior s posudom plemenite masti. Iza Bogorodice sv. Josip. U pozadini lijevo kuće, a desno dalek pejzaž.

Ulje, jelovina, v. 0.650, š. 0.820.

FRANCESCO BECCARUZZI

Mletačka škola. Djelovao 1520.—1550. Učitelj mu je po svoj prilici bio G. A. Pordenone, a sam se najviše povodio za Tizianom.

67 (236) PORTRET MUŠKARCA

U naslonjaču sjedi otmjen stariji muškarac prosijede brade i rijetke kose. Desnom rukom, koja počiva u naslonu, drži medalju, a lijevom bijelu maramu. Bijela ogrlica, rastrženi rukav s dugmetima. Haljina orubljena krznom.

Ulje, platno, v. 1.160, š. 0.940.

Druge atribucije. Leandro Bassano da Ponte.

ANDRIJA MEDULIĆ

Mletačka škola. 1503?—1563. Utjecali su na nj Parmigianino, Tizian, Tintoretto i rimska škola Rafaelova.

68 (258) ANDEO

Andeo bujne kose prikazan u profilu leti nalijevo raširenih ruku. Vidi mu se samo gornje tijelo do pasa. Vjerojatno fragmenat veće slike.

Ulje, drvo, v. 0.680, š. 0.810.

MLETAČKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

69 (247) BOGORODICA S ISUSOM I MALIM SV. IVANOM

Desno ispred zavjese sjedi Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji u njezinu krilu obuhvativši lijevom rukom majčin vrat, a držeći desnom rukom križ maloga sv. Ivana, koji kleči lijevo pred njim. Ispred sv. Ivana jaganjac. U pozadini pejzaž.

Ulje, jelovina, v. 0.480, š. 0.390.

JACOPO ROBUSTI TINTORETTO

Mletačka škola. 1518.—1594. Može biti mu je učitelj bio Bonifazio de' Pitati Veronese. Utjecali su na nj Tizian, Michelangelo, Parmigianino i Lorenzo Lotto.

70 (252) ZARUKE SV. KATARINE

Ispred tamne stijene sjedi Bogorodica i drži u svom krilu malog Isusa, koji se naginje prema sv. Katarini što kleči desno pred njim. U pozadini iza sv. Katarine sv. Josip.

Ulje, platno, v. 0.720, š. 0.850.

Literatura. O. Benesch, *Zu Veronese und Tintoretto* (Belvedere, 1929., str. 332/333.) s reprodukcijom i napomenom, da je slika rano djelo nastalo između 1540. i 1547.

POLIDORO LANZIANI

Mletačka škola. 1515?—1565. Povodio se za Tizianom, a utjecali su na nj Bonifazio Veronese, Pordenone, a kasnije i Paolo Veronese. Mnoge su njegove slike kopije po slikama Tizianovim.

71 (246) BOGORODICA S ISUSOM I SV. CECILIJOM

Ispod jedne kolumne sjedi lijevo Bogorodica i klanja se sklopljenih ruku malom Isusu, koji leži u njezinu krilu. Lijevo kleči sv. Cecilija držeći u lijevoj ruci palmovu grančicu, dok se desnom upire u sitne orgulje. Lijevo u pozadini sprijeda pejzaž sa sitnim likom, dalje laguna, a u daljini grad sa zgradama, crkvom i tornjevima.

Ulje, platno, v. 0.430, š. 0.630.

Literatura. B. Berenson str. 462.

Druge atribucije. C. Gamba i G. Fiocco: Francesco Vecellio.

PAOLO VERONESE

Uidi broj 65 (271).

72 (235) KRIST I ŽENA ZEBEDEJEVA

Žena je Zebedejeva, udovica iz Naima, zamolila Krista, da njenim dvjema sinovima dade u svom kraljevstvu mjesto desno i lijevo do sebe. Ovaj je

nečedni zahtjev ogorčio apostole. Desno stoji Krist s tri apostola okrenut nalijevo prema ženi. Pred njom njen mlađi, a iza nje njen stariji sin.

Ulje, platno, v. 0.920, š. 1.650.

Literatura. C. Ridolfi, *Le maraviglie dell' arte*, Venezia 1648 (novo izdanje D. von Hadelna, Berlin 1914, I. str. 330.); O. Benesch, *Zu Veronese und Tintoretto* (Belvedere, 1929., str. 331.) s reprodukcijom i napomenom, da je rano djelo naročitog značaja.

Druge atribucije. R. van Marle: kopija majstorove slike u Padovi (Museo Civico) od nekog bolonjskog slikara XVII. stoljeća.

FRANCESCO TORBIDO DEL MORO

Veronska škola. Oko 1486.—1561. Učitelj mu je bio Liberale da Verona, a utjecali su na nj Giorgione, Tizian i Giulio Romano.

73 (250) REDOVNIK PRED RASPELOM

Desno kleči na tlu redovnik u bijeloj redovničkoj halji i moli se sklopljenih ruku. Pred njim lijevo na ovisoku podnožju Raspelo. Na prednjoj strani podnožja natpis: MDIXX / XVIII.

Ulje, platno, v. 0.385, š. 0.240.

Druge atribucije. G. Fiocco: Felice Brusasorci; B. Berenson: G. B. Moroni.

JACOPO BASSANO DA PONTE

Mletačka škola. 1515./1516.—1592. Učitelj mu je bio njegov otac Francesco. Uzor mu je bio Bonifazio Veronese, a utjecali su na nj Parmigianino, Lotto, Tizian, a možebiti i Jan Scorel.

74 (242) KRŠTENJE SV. LUCILE

Sprijeda u sredini kleči na stubama Lucila, koju krsti mlad svećenik. Desno iza svećenika dječak držeći velik križ, a u kutu dolje sagnut muškarac i psetance. Lijevo naprijed sjedi na klupi žena zabavljena šivenjem. Do njenih nogu košarica sa šivaćim priborom i klupko vune. Iza žene dječak, službenik svećenikov, i četiri lika, dva ženska i dva muška. U pozadini lijevo crkva. Do njena ulaza vode stube. Pred ulazom dva lika, jedan stojeći, drugi klečeći. Desno u pozadini građevine i pejzaž.

Ulje, platno, v. 0.410, š. 0.290.

Replika majstorove slike, koja se nalazi u Bassanu, Museo Civico, pod brojem 101. (Poredi: A. Venturi, *Storia dell' arte italiana*, IX. 4., str. 1228., slika 845.).

GIOVANNI ANTONIO PORDENONE?

Mletačka škola. 1483.—1539. Učitelj mu je bio možebiti koji friulanski majstor, a utjecali su na nj Giovanni Bellini, Giorgione, Palma il Uecchio i Tizian.

75 (222) SV. NIKOLA BARSKI

Na ovisoku prijestolu pred zavjesom sjedi u bogatu biskupskom ornatu sv. Nikola Barski blagosiljajući desnom uzdignutom rukom, a držeći lijevom na svom koljenu zatvorenu knjigu, na kojoj su tri zlatne kugle, njegovo svetačko znamenje. Na podnožju prijestola sjedi anđeo, koji drži svečev biskupski štap.

Ulje, lipovina, v. 1.390, š. 0.590.

Druge atribucije. B. Berenson: imitator Tizianov.

DEFENDENTE FERRARI

Škola grada Vercelli. Djelovao oko 1510.—1535. Učitelj mu je bio Gian Martino Spanzotti. Utjecali su na nj Macrino d'Alba, a možebiti i sjevernjačka umjetnost.

76 (108) SV. KATARINA I SV. PETAR MUČENIK

Lijevo stoji sv. Katarina držeći u desnoj ruci palmovu grančicu, a u lijevoj zatvorenu knjigu. Desno je sv. Petar mučenik držeći desnom rukom palmovu grančicu, a lijevom skutove svog plašta i zatvorenu knjigu. U pozadini stub portika.

Ulje, lipovina, v. 1.080, š. 0.480.

Literatura. B. Berenson str. 186. s upitnikom.

Druge atribucije. W. Suida i R. van Marle: Macrino d'Alba.

PARIS BORDONE?

Mletačka škola. 1500.—1571. Učitelj mu je bio Tizian, za kojim se povodio, a znatno je kasnije na nj utjecao Michelangelo.

77 (240) KRUNISANJE BOGORODIČINO

Gore u oblacima u sredini Bogorodica klečeći sklopljenih ruku. Desno sjedi Bog Otac položivši lijevu ruku na zemaljsku kuglu, a lijevo Krist držeći u desnoj ruci žezlo. Bog Otac i Krist drže iznad glave Bogorodičine krunu, iznad koje lebdi golub Duha svetoga. Gore i postrance brojni anđeli, koji sviraju razne instrumente. Ispod oblaka tri serafske glave i tri anđela, koji lebdeći nose vijence i palmove grančice. Dolje grupa apostola sa svojim znamenjima, a pored njih lijevo sv. Kristofor, a desno sv. Katarina Alesandrijska i sv. Petar mučenik. U desnom donjem uglu polulik bradatog donatora (navodno ferrarskog vojvode Alfonsa II.). Dolje u sredini signatura: BORDONE.

Ulje, platno, v. 2.620, š. 1.600.

Druge atribucije. G. Térey: Giulio Licinio da Pordenone; C. Gamba: Francesco Beccaruzzi (?); B. Berenson: ferrarski nasljedovač Paola Veronesa (oko 1570.—1580.).

LORENZO LEONBRUNO

Mantovanska škola. 1489.—1537. Učio je u Firenci u radionici Peruginovoj, a djelovao je u Mantovi, Mlecima i Rimu (ovdje u zajednici s Giulijom Romanom).

78 (99) MUČENJE SV. LOVRINCA

U bogato raščlanjenu renesansnom trijemu sjedi desno u udubini na povišoku prijestolu kralj držeći žezlo u lijevoj ruci, kojom se upire u naslon. Gornje mu je tijelo nagnuto, a pogled upravljen u pozadinu. Uz prijesto stoje lijevo mladić s kopljem u desnoj ruci i starac, koji je podignuo desnu ruku, dok lijevom drži skutove svog plašta. Obadvojica promatraju prizor, koji se zbiva pred njima. Desno sprijeda stoji vojnik u oklopu, s kacigom na glavi i mačem u desnoj ruci. Sasvim sprijeda leži sv. Lovrinac na roštilju, kraj kojega kleči lijevo krvnik potičući vatru. Straga ispod luka lijevo žena s malim djetetom. U pozadini, u pejzažu, nekoliko sitnih likova, a dalje brežuljci i daleke gore.

Ulje, lipovina, v. 2.330, š. 1.540.

Druge atribucije. B. Berenson: Lorenzo Leonbruno (?), ali svakako mantovanski nasljedovač Giulija Romana: G. Fiocco: Girolamo da Carpi?

GORNJOTALIJANSKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

79 (245) PORTRET MLADE ŽENE

Prikazana je u četvrt lika mlada žena, kojoj je svilenim velom prepletena kosa ukrašena nizom bisera i kovčom od dragog kamenja. Uvojci kose padaju preko desnog ramena.

Ulje, lipovina, v. 0.345, š. 0.265.

JACOPO BASSANO DA PONTE

Vidi broj 74 (242).

80 (276) SV. IVAN KRSTITELJ U PUSTINJI

Sv. Ivan Krstitelj sjedi okrenut nalijevo na tlu upirući se lijevom rukom u humak, ispred kojega leži sprijeda jaganjac, a držeći desnom rukom križ, koji počiva na njegovu desnom ramenu. Iza sveca trošan plot i drvce. U lijevom donjem uglu otvorena knjiga. Lijevo u pozadini deblo drveta s korijenjem.

Ulje, platno, v. 0.135, š. 0.455.

Literatura. C. Ridolfi, *Le maraviglie dell' arte*, Venezia 1648 (novo izdanje. D. von Hadeln, Berlin 1914., I. str. 397.).

Nešto izmijenjena replika ili kopija (u protivnom smislu) majstorove slike, koja se nalazi u Bassanu, Museo Civico, pod brojem 92.

NAČIN: BONIFAZIO DE' PITATI VERONESE

Vidi broj 66 (233)

81 (253) KRIST I SAMARJANKA

U sredini studenac, izvor Jakovljevi. Kraj njega lijevo sjedi Krist na kamenu držeći u lijevoj ruci svitak papira, dok je govoreći desnu ruku podignuo. Desno stoji kraj studenca žena iz Samarije držeći desnom rukom krčag, a položivši lijevu ruku na rub studenca. Pred njom dječak, koji iz studenca vuče užu. U desnom donjem uglu psetance. Lijevo, u srednjem planu slike, nekoliko Kristovih učenika. U pozadini lijevo i desno grad. Iz gradskih vrata desnoga grada Sihara izlazi povorka ljudi. U sredini pozadine pejzaž s drvećem, pećinama i dalekom gorom.

Ulje, platno, v. 1.110, š. 1.480.

MLETAČKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

82 (249) PORTRET MLADE GOSPOĐE

U trećini lika prikazana je otmjena mlada gospođa visoko češljane i vrvcom povezane kose. Oko vrata ima niz krupnih bisera s privjeskom ukrašenim dragim kamenjem i biserima. Gornji dio raskošne haljine načinjen je od čipaka. Rastriženi rukavi, visoka ogrlica od čipaka.

Ulje, jelovina, v. 0.410, š. 0.330.

MLETAČKA ŠKOLA XVI. STOLJEĆA

83 (256) PORTRET STARIJE GOSPODE

Prikazana je starija gospođa u jednostavnoj haljini, rijetke vrvcom prepletene kose.

Ulje, platno, v. 0.515, š. 0.440.

FRANCESCO BASSANO DA PONTE IL GIOVANE

Mletačka škola. 1549.—1592. Učenik i suradnik svog oca Jacopa.

84 (251) KRIST U KUĆI MARTE I MARIJE

Lijevo ulazi Krist s dva svoja učenika u kasetirani nadsvedeni trijem kuće Marte i Marije, koje ga klanjajući se dočekuju. Na desnom zidu trijema nalazi se sprijeda ognjište, a dalje straga polica s pliticama, tanjirima, suđem za jelo i zaklanom peradi. Pred ognjištem sudovi i sluškinja, koja kleči i kuha na otvorenoj vatri. Iza nje podalje bogato prostrt stol, za kojim sjedi stariji čovjek jedući i nagibajući se prema sluškinji. U lijevom donjem uglu dječak nagnut nad košaru s ribama, a dalje prema sredini na tlu, na bijeloj prostirci, zaklana živad. Ispred Krista pas, a niže dolje mačka pred zdjelom mlijeka. U pozadini pejzaž sa studentem, iz kojega žena crpe vodu. U daljini brežuljci i gora.

Ulje, platno, v. 0.820, š. 1.190.

Literatura. C. Ridolfi, *Le maraviglie dell' arte*, Venezia 1648. (novo izdanje D. von Hadelna, Berlin 1914., I. str. 394.).

Replika ili kopija majstorove slike, koja se pod brojem 236. nalazi u firentinskoj galeriji Pitti. Drugi primjerci u galeriji Uffizi u Firenci, galeriji Doria u Rimu, mletačkoj Akademiji itd.

NAČIN: JACOPO PALMA IL VECCHIO

Mletačka škola. 1480.—1528. Učitelj mu je bio Giovanni Bellini.

85 (231) BOGORODICA S ISUSOM I SV. KATARINOM

Ispred jednog luka sjedi Bogorodica i drži u svom krilu malog Isusa, koji se nagine prema sv. Katarini što kleči lijevo pred njim milujući njen podvoljak. Kroz luk pruža se pogled na kuću s balkonom (na kojemu jedna žena suši rubeninu) i crkveni toranj. Lijevo u pozadini pejzaž s konjanikom i njegovim momkom. U daljini gore.

Ulje, platno, v. 0.820, š. 0.660.

ŠKOLA: BONIFAZIO DE' PITATI VERONESE

Uidi broj 66 (233)

86 (498) PRELJUBNICA PRED KRISTOM

U predvorju hrama stoji lijevo Krist sa tri svoja učenika. U sredini dovodi jedan farizej s mačem o pojasu pred Krista ženu preljubnicu razgaljenih.

grudi i vezanih ruku. Straga i desno vojnici, književnici i farizeji. Dolje u sredini polulik farizeja, koji pruža prema Kristu list ispisana papira. U pozadini arhitektura s udubinom, u kojoj se nalazi kip poganske boginje što drži u desnoj ruci ploču zakonsku, dok je lijevu ruku uzdignula.

Ulje, platno, v. 1.450, š. 2.060.

JACOPO BASSANO DA PONTE

Vidi broj 74 (242).

87 (274) KRIST NA MASLINOVOJ GORI

Lijevo kleči na povisoku humku moleći se sklopljenih ruku Krist, kojemu se lijevo gore ukazuje lebdeći anđeo krijepeći ga i pokazujući lijevom rukom u nebo. Podno humka tri Kristova učenika spavajući. U pozadini drveće i pećine.

Ulje, platno, v. 0.700, š. 1.000.

Literatura. B. Berenson str. 55.

GIULIO CAMPI

Cremonska škola. Oko 1500./1502.—1572. Učitelj mu je bio Giulio Romano, a utjecali su na nj Perugino, Lotto, Tizian i Dosso.

88 (230) KRISTA VEŽU

Krista vežu sluga poglavara svećeničkoga, gol do pojasa, obuhvativši ga desnom rukom oko pasa, a lijevom oko vrata, i vojnik, koji ga drži za konopac vezan o njegove ruke. U pozadini lijevo drugi vojnik s kopljem u desnoj ruci.

Ulje, platno, v. 0.730, š. 0.680.

Literatura. B. Berenson str. 123.

Druge atribucije. C. Gamba: Damiano Mazza; R. van Marle: Ferrarska škola Dossa Dossija.

PO TIZIANU VECELLIJU

Mletačka škola. Oko 1477.—1576. Učitelj mu je bio Giovanni Bellini. Na njegovo oblikovanje utjecao je Giorgione. Utjecali su na nj ranije Rafael, a kasnije Michelangelo.

89 (238) DVA RAZDOBLJA LJUDSKOG ŽIVOTA

Desno sprijeđa podno drveta, uz koje je lijevo panj, grupa troje djece, od koje dvoje spava ležeći na tlu, dok se treće, uspevši se lijevom nogom na prednje dijete, drži rukama za deblo drveta. Lijevo, u srednjem planu slike, sjedi na tlu starac držeći u svakoj ruci po jednu lubanju, dok su tri druge na tlu do njegove ispružene noge. Dalje dolje lijevo dva sitna lika, jedan muški, drugi ženski (?). U pozadini lijevo i desno drveće, u daljini gore. Gore je slici komad dodan.

Ulje, hrastovina, v. 0.570, š. 0.490.

Fragmenat kopije desne polovine majstorove slike u galeriji Bridgewater u Londonu, gdje je pored alegorije djetinjstva i starosti na lijevoj strani prikazana i alegorija mladenaštva: pastirica i pastir svirajući frulu. Dalje kopije u Rimu, u galerijama Borghese (od Sassoferrata) i Doria-Pamphilj, pa u privatnom posjedu u Londonu.

POLIDORO LANZIANI

Mletačka škola. 1515.—1565. Učenik (?) i imitator Tizianov. Utjecali su na nj Bonifazio Veronese, Pordenone, a kasnije i Paolo Veronese. Mnoge su njegove slike kopije slika Tizianovih.

90 (241) SVETA PORODICA S MALIM SV. IVANOM I ANĐELOM

Ispred kolumne sjedi Bogorodica držeći lijevom rukom malog Isusa u svom krilu, dok uzdignutom desnom diže okrajak marame, na kojoj dijete sjedi. Lijevo korača anđeo s lijevom rukom na srcu, dok desnom drži nabore svoje haljine. Isus, nagnuvši se nadesno, pruža desnu ruku prema jaganjcu, kojega mu donosi mali sv. Ivan. Iza sv. Ivana sjedi na kamenoj klupi sv. Josip podupirući desnom rukom glavu. U pozadini lijevo, između kolumne, drveće, a desno u daljini pejzaž.

Po Tizianovoj slici »Sainte famille« u pariskom Louvre-u.

Ulje, drvo, v. 0.690, š. 0.845.

Literatura. B. Berenson str. 462.

Druge atribucije. G. Fiocco: Parrasio Micheli.

LELIO ORSI DA NOVELLARA

Lombardijska škola. 1511.—1587. Razvijao se pod utjecajem Correggija.

91 (121) KRIST NA MASLINOVOJ GORI

Na uzvisini zasjenjenoj lijevo i desno drvećem, do koje vode zavijene kamene stube, kleči Krist moleći se sklopljenih ruku. Desno gore ukazuje se u pramenu svijetla anđeo, koji mu lijevom rukom pruža čašu, a uzdignutom desnom pokazuje gore na nebo. Dolje, podno stuba, tri Kristova učenika. Lijevi i srednji spavaju šćućurivši se na kamenju, dok se desni trgnuo iza sna budeći svog druga, podupirući se lijevom rukom na kamen, a desnom pokazujući na Krista. U pozadini desno vojnik s bakljom, a iza njega dva druga vojnika vodeći uhvaćenog i vezanog Krista.

Ulje, drvo, v. 0.590, š. 0.440.

Literatura. A Venturi, Storia dell' arte italiana, IX. 6. str. 628. s reprodukcijom pod brojem 375.

Druge atribucije. B. Berenson: slikar veoma bliz Lorenzu Lottu.

ŠKOLA: BONIFAZIO DE' PITATI VERONESE

Vidi broj 66 (233).

92 (232) ZARUKE SV. KATARINE

U sredini sjedi na kamenoj klupi Bogorodica i drži na svom lijevom koljenu malog Isusa. Pred njim desno kleči sv. Katarina i drži njegove ruke. Lijevo na tlu sjedi spavajući sv. Josip sa svojim kukastim štapom na desnom ramenu. U pozadini lijevo drveće i ladanjska kuća. Pred njom dječak i čovjek, koji nosi na plećima jaganjca. Na krovu kuće golubovi, a nešto dalje nadesno dva lika sa stadom ovaca. Desno u pozadini pejzaž s rijekom i gradom ispod brda.

Ulje, platno, v. 1.030, š. 1.360.

JACOPO PALMA IL GIOVANE

Mletačka škola. 1544.—1620. Učitelj mu je bio njegov otac Antonio Palma, a utjecali su na nj Tizian, Tintoretto, pa djela Rafaela i Michelangela.

93 (229) TRI MARIJE

Ispred žrtvenika, na kojemu su ploče svjedočanstva i Raspelo, kleče: lijevo Marija Mandaljena držeći desnom rukom podnožje Raspela i pokazujući lijevom rukom na nj; u sredini Marija Kleofina s gorućim srcem u desnoj ruci, a s lijevom rukom na srcu; desno Marija Saloma sklopljenih ruku u molitvi. Desno u pozadini pejzaž s gradom i gorom. Signaturu dolje lijevo na žrtveniku čitao je Rački (u II. izdanju galerijskog kataloga): Iaco(bus) Pal(ma) inv(enit) e(t) pinx(it). Danas se to više jasno ne razabira.

Ulje, platno, v. 0.940, š. 1.130.

D V O R A N A V I

GIUSEPPE CESARI ZVAN CAVALIERE D'ARPINO

Rimska škola. 1568.—1640. Učitelji su mu bili njegov otac i C. Roncalli. Na dalji su njegov razvoj utjecali Giacomo Bocca i studij djela Michel-angelovih.

94 (103) SV. JURAJ

Sv. Juraj u oklopu i s kacigom na glavi juri na bijelcu nalijevo, da kopljem probode zmaja, koji gmiže desno dolje. Straga desno drveće i pećine, a u pozadini lijevo pejzaž s građevinama i dalekim bregovima.

Ulje, drvo, v. 0.510, š. 0.400.

Literatura. A. Venturi, Storia dell' arte italiana, IX. 5. str. 931. s reprodukcijom br. 556. i napomenom, da se majstor povodio za Rafaelovom slikom u lenjingradskom Ermitažu.

Druge atribucije. G. Térey: nizozemski slikar oko 1600.

SIMONE CANTARINI IL PESARESE

Bolonjska škola. 1612.—1648. Proizašao je iz mletačko-veroneških škola. Kasnije bio mu je učitelj Guido Reni, koji je mnogo utjecao na nj.

95 (111) BOGORODICA S ISUSOM I ANĐELIMA

Bogorodica sjedi i drži malog Isusa, koji u povojima leži u njezinu krilu. Iza Bogorodice lijevo i desno gore tri anđela.

Ulje, drvo, v. 0.660, š. 0.530.

SALVATORE ROSA

Napuljska škola. 1615.—1673. Učitelji su mu bili Francesco Francanzone, Jusepe Ribera i Aniello Falcone.

96 (146) PEJZAŽ S LOTOM, NJEGOVOM ŽENOM I KĆERIMA

Desno ispred pećine obrasle drvećem sjede Lot i njegove dvije kćeri, koje ga opajaju vinom. Lijevo Lotova žena, koja se okrenula gledajući Sodomu i Gomoru u plamenu.

Ulje, platno, v. 0.390, š. 0.365.

GORNJOTALIJANSKA ŠKOLA XVI./XVII. STOLJEĆA

97 (227) ANĐELI SVIRAČI

Na oblacima stoje i sjede anđeli, koji sviraju razne gudačke instrumente.

Ulje, platno, v. 0.280, š. 0.240.

SALVATORE ROSA

Uidi broj 96 (146)

98 (145) PEJZAŽ S BIJEGOM U EGIPAT

Dolje u sredini sv. Josip, iza njega Bogorodica s malim Isusom na mazgi. Lijevo pri rubu anđeo provodič. U pozadini lijevo gusto drveće, a desno dolina s rijekom i brežuljcima.

Ulje, platno, v. 0.395, š. 0.360.

NAČIN: ANNIBALE CARRACCI

Bolonjska škola. 1560.—1609. Učitelj mu je bio Lodovico Carracci, a utjecali su na nj u Parmi: Correggio, u Mlecima: Tintoretto i Paolo Veronese, a u Rimu: Rafael i Michelangelo.

100 (166) PEJZAŽ S ARMIDOM I RINALDOM

U pejzažu sjede desno Armida, lijepa nećaka čarobnjaka Idrasta, kralja u Damasku, i zatravljeni Rinaldo, koji u desnoj ruci drži ogledalo, u koje se gleda, a u lijevoj koplje. Armida drži desnom rukom ogledalo, a lijevom je obuhvatila Rinalda oko vrata. U desnom donjem uglu Rinaldov štit. Lijevo sprijeda sjede dva erota, a iza njih satir, koji u uzdignutoj ruci drži rog. U pozadini gorovit pejzaž. Motiv je uzet iz XV. pjevanja Tassova »Oslobođena Jerusolima«.

Ulje, platno, v. 0.320, š. 0.415.

NAČIN: MICHELANGELO MERISI DA CARAVAGGIO

Rimska škola. 1569.—1609. Učio je u Mlecima po djelima Giorgionovim i Tintoretovim. U Rimu bio mu je učitelj Cavaliere d'Arpino, ali se kasnije razvijao samostalno i postao pretstavnikom rimske naturalističke škole.

101 (161) PROSJAK

Stariji muškarac prosijede kose i brade sjedi u pohabanu odijelu i drži u desnoj ruci svoj šešir, dok mu lijeva počiva na štapu.

Ulje, platno, v. 0.600, š. 0.475.

NAČIN: GIOVANNI PAOLO PANNINI

Rimska škola. 1695.—1768. Učitelji su mu bili Andrea Lucatelli i Benedetto Luti.

102 (187) RIMSKE RUŠEVINE

Desno antikni ruševni hram. Pred njim na poviškim bazama kameni lavovi. Lijevo gromade arhitektonskih fragmenata. U pozadini piramida, a sa svim straga visoke oble arkade.

Ulje, platno, v. 0.385, š. 0.290.

NAČIN: GUIDO RENI

Bolonjska škola. 1575.—1642. Učitelji su mu bili Dionigio Calvaert (Fiammingo) i Lodovico Carracci. Dalje se razvijao pod utjecajem Annibala Carraccija i studija djela Rafaelovih. Neko je vrijeme utjecao na nj i Caravaggio. Njegov je kasni stil početak talijanskog visokobaročnog klasicizma.

103 (168) OPLAKIVANJE MRTVOG KRISTA

U sredini ispred kamenog groba leži na tlu mrtvi Krist, čije gornje tijelo počiva u krilu Bogorodičinu. Bogorodica drži desnom uzdignutom rukom okrajak mrtvačke ponjave. U desnom donjem uglu kleči anđeo držeći lijevom uzdignutom rukom čavao, dok desnom pokazuje na trnovu krunu i druga dva čavla, koji leže pred njim na tlu. Lijevo kleči sagnuvši se sv. Marija Mandaljena držeći i cjelivajući desnu ruku Kristovu. Iza nje stoji prekrštenih ruku druga sveta žena. Lijevo u pozadini pejzaž s građevinama i brežuljcima.

Ulje, lim, v. 0.350, š. 0.490.

JUSEPE RIBERA ZVAN LO SPAGNOLETTO

Španjolsko-napuljska škola. 1589.—1652. U Valenciji bio mu je učitelj Francisco Ribalta, a u Italiji je na nj utjecao Caravaggio.

104 (177) SV. JERONIM

Sv. Jeronim sjedi u spilji i gleda u nebo držeći u desnoj ruci pero, a u lijevoj otvorenu knjigu. Pred njim lijevo stol s mrtvačkom glavom, a iza njega desno lav.

Ulje, platno, v. 0.920, š. 1.290.

FRA VITTORE GHISLANDI (FRATE DAL GALGARIO)

Mletačka škola. 1655.—1743. Učitelji su mu bili Giacomo Cotta, B. Bianchini i Sebastiano Bombelli.

105 (183) GLAVA DJEČAKA

Prikazana je glava dječaka punana lica i kratko podrezane kose.

Ulje, platno, v. 0.320, š. 0.285.

FRANCESCO SOLIMENA

Napuljska škola. 1657.—1747. Učitelj mu je bio njegov otac Angelo. Razvijao se dalje na osnovu studija raznih majstora manirističkog i eklektičkog smjera.

106 (162) BOGORODICA S ISUSOM, SVECIMA I ANĐELIMA

Desno gore sjedi na visoku prijestolu Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji na njezinu lijevom koljenu držeći desnom rukom palmovu grančicu,

a lijevom majčinu lijevu ruku. Bogorodici nalijevo stoji na prijestolu anđeo držeći uzdignutom desnom rukom vijenac iznad glave sv. Antuna Padovanskog, koji stoji sklopljenih ruku lijevo u pozadini. Iznad ovog anđela drugi lebdeći u zraku, a iza prijestola desno treći stojeći. Sprijeda lijevo kleči oklopljen svetac pružajući lijevu ruku prema Bogorodici, a držeći desnom skutove svog plašta. Iza njega straga anđeo. Desno stoji sv. Juraj u oklopu i kacigi pokazujući lijevom rukom na sveca što kleči lijevo, a desnom držeći svoj štit. Dolje u sredini anđeo sjedeći na štitu lijevog sveca i držeći rukama njegovu kacigu. Na bazi prijestola relijef s prikazom poganske žrtve.

Ulje, platno, v. 0.760, š. 0.480.

FRANCESCO HAYEZ

Mletačka škola. 1791.—1881. Učitelj mu je bio Francesco Maggiotto, a utjecao je na nj Gregorio Lazzarini. Njegov se stil razvio iz klasicizma u romantiku.

107 (302) PRAŠTANJE HEKTORA I ANDROMAHE

Hektor korača nadesno i gleda natrag na Andromahu, koja ide za njim, držeći lijevom rukom štit, a desnom ruku Andromahinu. Iza Andromahe tri žene. Prednja sagnuvši duboko glavu nosi malog Astijanaksa, koji je desnu ruku stavio na leđa majčina. Druge dvije žene, zabrinute, gledaju prizor praštanja. U lijevom donjem uglu četvrta žena, koja se na tlu šćurila plačući. U desnom donjem uglu sitno golo drvce. U pozadini lijevo Hektorova kuća, a desno u daljini most, na kojemu su Trojanci bacajući kamenje u dubinu na Grke.

Ulje, platno, v. 1.650, š. 1.540.

GIOVANNI BATTISTA PIAZZETTA

Mletačka škola. 1682.—1754. Učitelj mu je bio Giuseppe Maria Crespi.

108 (189) DJEVOJKA S OGLEDALOM

Mlada djevojka s vrvcom u kosi i bisernom naušnicom, okrenuta u profilu nalijevo, drži u rukama ogledalo i promatra se u njemu.

Ulje, platno, v. 0.450, š. 0.375.

POMPEO BATONI

Rimska škola. 1708.—1787. Razvijao se u Rimu na osnovu studija velikih majstora i antike.

109 (163) SV. TROJSTVO

Gore u oblacima sjedi Bog Otac raširenih ruku. Do njegovih nogu drži anđeo mrtvog Krista, iznad kojega lebdi golub Duha svetoga. Lijevo, nešto niže, sjedi na oblacima Bogorodica prekrštenih ruku. Uokolo sv. Trojstva i Bogorodice brojni anđeli. Ispod Bogorodice stoji raširenih ruku, a gledajući gore, sv. Karlo Boromejski. Lijevo iza njega anđeo držeći ploču s natpisom: Humili(tas). Desno ispod Krista kleči na oblaku sv. Josip gledajući

u nebo. Iza njega sv. Franjo od Paule držeći u lijevoj ruci štap sa suncem i natpisom: Charitas. Uz njega anđeo držeći cvjetnu grančicu. Dolje lijevo kleči sv. Antun Padovanski, a desno sv. Vinko Ferrerski držeći desnom rukom na koljenu otvorenu knjigu, a pokazujući lijevom gore na Bogorodicu. Između ova dva sveca u sredini anđeo s ljljanom.

Ulje, platno, v. 0.750, š. 0.485.

BOLONJSKA ŠKOLA XVII. STOLJEĆA

110 (171) SV. MANDALJENA OPLAKUJE MRTVOG KRISTA

Lijevo mrtvo tijelo Kristovo u sjedećem stavu naslonjeno na grob. Ispred njega desno kleči, oplakivajući ga, sklopljenih ruku sv. Marija Mandaljena. U pozadini pejzaž.

Ulje, platno, v. 0.285, š. 0.360.

NAČIN: GIOVANNI PAOLO PANNINI

Vidi broj 102 (187).

111 (187) RIMSKE RUŠEVINE

Desno antikni hram, lijevo ruševna zgrada. Ispred hrama sjedi na arhitektonskim fragmentima vojnik s kacigom i kopljem. U sredini na povisoku podnožju a uz okljaštrenu kolumnu antikni kip mlada muškarca. Na podnožje kipa naslonio se muškarac i pokazuje rukom natrag.

Ulje, platno, v. 0.385, š. 0.290.

NAČIN: SALVATORE ROSA

Vidi broj 96 (146).

112 (151) ALEKSANDAR VELIKI I DIOGEN

U šumskom čistacu okruženu visokim drvećem sjedi desno ispred svoje bačve pokrivene daskama Diogen. Pred njim stoji Aleksandar Veliki u krugu svojih pratilaca. Lijevo drži mladić za uzde Aleksandrova konja Bukefala. Desno sprijeda potočić.

Ulje, platno, v. 1.010, š. 1.550.

SIMONE CANTARINI IL PESARESE

Vidi broj 95 (111).

113 (114) SVETA PORODICA

Bogorodica drži malog Isusa, koji sjedi pred njom na stolu s križem u rukama i okrenut nalijevo. Desno sv. Josip.

Ulje, drvo, v. 0.180, š. 0.175.

ELISABETTA SIRANI

Bolonjska škola. 1638.—1665. Učitelj joj je bio njen otac Giovanni Andrea Sirani. Kasnije se razvijala pod utjecajem Guida Renija.

114 (172) SALOMA S GLAVOM SV. IVANA KRSTITELJA

Ispred arhitektonske pozadine stoji Saloma okrenuvši glavu nadesno, odjevena u raskošnu haljinu s bujnim naborima, i drži pred sobom tiganj, na kojemu na čipkama orubljenoj prostirci leži glava sv. Ivana Krstitelja.

Ulje, platno, v. 1.160, š. 0.960.

Druge atribucije. W. Suida: Ventura Salimbeni (?), Onorio Marinari (?).

BOLONJSKA ŠKOLA XVII. STOLJEĆA

115 (159) ZARUKE SV. KATARINE

Na oblacima sjedi u sredini Bogorodica i drži u svom krilu maloga Isusa, koji prstenuje sv. Katarinu što kleči desno pred njim. Ispred nje njezina svetačka znamenja: palmova grančica i kotač. Gore lijevo i desno uz Bogorodicu anđeli.

Ulje, platno, v. 0.415, š. 0.305.

ŠKOLA: ANNIBALE CARRACCI

Uidi broj 100 (166).

116 (112) KRIST NA KRIŽU

Krist raspet na križ. Podno križa lubanja i mrtvačke kosti.

Ulje, drvo, v. 0.530, š. 0.325.

Literatura: G. Frizzoni: Pietro Francesco Mazzuchelli zvan Morazzone; G. Térey: bolonjska škola XVII. stoljeća.

BOLONJSKA ŠKOLA XVII. STOLJEĆA

117 (170) SVETA PORODICA S MALIM IVANOM

Ispred arhitektonske pozadine sjedi Bogorodica i drži malog Isusa, koji stoji u njezinu krilu obuhvativši desnom rukom majku oko vrata i držeći u lijevoj ruci jabuku. Desno iza Bogorodice sv. Josip s knjigom u lijevoj ruci. Lijevo dolje kleči mali sv. Ivan s križem u desnoj ruci. Lijevo u pozadini pejzaž s brežuljkom, na kojemu je toranj.

Ulje, bakar, v. 0.400, š. 0.310.

NAČIN: GUIDO RENI

Vidi broj 103 (168).

118 (173) SV. SEBASTIJAN

Sv. Sebastijan sjedi na kamenu ispod stabla, o koje su vezane njegove uzdignute ruke. Svoj zaneseni pogled upravio je u nebo. Tijelo mu je probodeno dvjema strelicama.

Ulje, platno, v. 1.290, š. 0.970.

NAČIN: FRANCESCO ALBANI

Bolonjska škola. 1578.—1660. Učitelji su mu bili Dionigio Calvaert (Fiammingo) i Annibale Carraci, s kojim je surađivao. Poslije utječe na nj kasni stil Guida Renija.

119 (144) MLADI BAKHO

U sredini sjedi mladi Bakho držeći u uzdignutoj desnoj ruci kupu vina, dok je lijevu stavio na pleći mališa, koji se sagnuo držeći u rukama grozd. Iza Bakha zoblje drugi mališ grozd, a lijevo drži treći uzdignute glave u rukama grozd.

Ulje, platno, promjer 0.220.

RIMSKA ŠKOLA XVII. STOLJEĆA

120 (211) SV. PETAR LIJEČI BOLESNIKE

Ispred antiknog portika stoji sv. Petar i liječi bolesnike. Do njegovih nogu kleči žena, koja mu pruža svoje bolesno dijete. Uokolo nje stoje četiri muškarca. Desno u pozadini stoje tri bolesnika, jedan naslonjen na podnožje kolumne, drugi upirući se u svoju štaku, a treći sjedeći na tlu. Sprijeda lijevo sjedi bolesnik, kojega je desnom rukom obuhvatila oko vrata žena pokazujući lijevom na sv. Petra. U pozadini između kolumna i iza njih još nekoliko likova. Kroz otvor portika pruža se pogled na pejzaž i građevine u daljini.

Ulje, platno, v. 1.360, š. 0.980.

FEDERICO BENKOVIĆ

Mletačka škola. 1677.—1753. U njegovu se stilu ukrštavaju elementi umjetnosti Magnasca, Cignanija (njegova učitelja), Crespija i Piazzette. On sam utječe znatno na mletački settecento i na austrijsko slikarstvo rokoko-a.

Abraham je zamahnuo nožem u desnoj ruci, da žrtvuje svog sina Izaka, koji sjedi raširenih nogu i pognute glave u sredini na pećini. Abrahamovu ruku ustavlja anđeo lijevo gore pokazujući uzdignutom lijevom rukom u nebo.

Ulje, platno, v. 2.200, š. 1.680.

Literatura. R. Pallucchini, Contributo alla biografia di Federico Bencovich (Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti 1933—1934. T. XCIII, parte seconda, str. 5. zasebnog otiska); R. Pallucchini, Profilo di Federico Bencovich (La critica d' arte, V, 1936, str. 207. s reprodukcijom na tabli 139.); A. Schneider, Uz Benkovićeve slike (Hrvatska revija, 1937., str. 386. s reprodukcijom).

VITRINE U DVORANAMA II — III

Četiri velike i četrnaest malih minijatura iz dvaju rukopisa, koje su u prvom deceniju XVI. stoljeća na dvoru u Ferrari uresili minijaturama slikari Matteo da Milano, Tommaso da Modena i Cesare delle Vieze. Velike su minijature bile pred natpisnim listovima četiriju dijelova Brevijara ferrarskog vojvode Ercola I. (1471.—1505.), a ostalih je četrnaest iz Oficija vojvode Alfonsa I. (1505.—1534.) U Brevijaru su znamenja i natpisi Ercola I. poslije njegove smrti preslikani i zamijenjeni onima Alfonsa I. Sve su minijature od jedne ruke, a sva je vjerojatnost, da ih je izradio najbolji među pomenutim majstorima, Matteo da Milano. Oko sredine XIX. stoljeća ovi su listovi izrezani iz rukopisa, koji se danas nalaze u Beču, i stavljani u promet. Biskup ih je Strossmayer sedamdesetih godina kupio u Amalfiju kraj Napulja. Na jednoj velikoj i na svim malim minijaturama odrezani su ornamentalni okviri.

MINIJATURE IZ »BREVIJARA« FERRARSKOG VOJVODE ERCOLA I.

I PRIZORI IZ ŽIVOTA SV. PAVLA

Na gornjoj je ukrasnoj letvici između akantovih biserom urešenih hvoja i dva anđelka, koji se drže za neke zvijeri s orlujskim glavama i ribljim tijelom, prikazano u jednom medaljonu poprsje arkandela Gabrijela. Na lijevoj je okvirnoj letvi bogato biserom, ljudskim licima, jednorozima, delfinima i biljevnim hvojama urešen kandelabar, na kojemu je u sredini veći medaljon s bradatim prorokom, a dolje dva štita s grbovima, od kojih je desni grb grofovije Rovigo. U donjoj okvirnoj letvici nalazi se između dva bradata hipokampa s čalmama veća kameja s poprsjem Alfonsa I. (naslikanog iznad prvotnog lika Ercolova). Na kameji stoji orao s granatom, Alfonsovim znamenjem. Lijevo je veći medaljon s prikazom obraćenja Pavlova, a desno ruka sa slovom F. Na velikoj slici u sredini vidi se lijepa djelimice razvaljena građevina Bramantova stila s kubetom u sredini. Prema natpisu na zabatnim gredama imala bi ta građevina biti rimska, a urešena je frizovima, festonima i medaljonima, na kojima se nalaze portretne glave. Iz jedne stupićima urešene galerije gleda dječak, koji drži štit s grbom kuće Este. Na vrhu razvaljenoga desnog dijela zgrade izraslo je stabalce i bršljan. Dolje se otvara pogled na trijem s renesansnim stupovima. Podno jednog stupa nalazi se grb grada Ferrare (sv. Juraj ubijajući zmaja). U trijemu stoje razgovarajući tri čovjeka u suvremenoj građanskoj nošnji. Može biti su to portretni likovi trojice majstora, koji su rukopise slikama ukrašavali. Desno pred zgradom stoji dostojanstveni lik apostola Pavla, koji budi jednoga od svojih pratilaca. Pred ovim sjedi spavajući drugi, dok treći već budan gleda s poštovanjem svog učitelja, koji mu govori, da je vrijeme ustajanja, jer se u oblacima već ukazao blagosiljajući Spasitelj okružen kerubinima. Straga desno pejzaž s crkvicom i bregovima u pozadini. U sredini je prikazan sv. Pavao s nekolicinom vjernika. V. 0.335, š. 0.235.

II PRIZORI IZ ŽIVOTA APOSTOLA SV. PETRA I SV. ANDRIJE

U lijevoj i desnoj okvirnoj letvici naslikani su bogato urešeni kandelabri. Na lijevom drže dolje dva anđelka štit s grbom kuće Este. Druga dva grba

u manjim medaljonima nalaze se na desnom kandelabru i u gornjoj bise-rom urešenoj okvirnoj letvici, na kojoj su naslikana po dva roga izobilja, iz kojih se pojavljuju dva bradata i krilata muška poprsja. U donjoj su okvirnoj letvici cvjetovi, biseri, dragulji i jedan veći medaljon, u kojemu je prikazan apostol sv. Andrija pred poganskim kraljem. U drugom ovećem medaljonu u lijevoj okvirnoj letvici prikazan je apostol sv. Petar pri-kovan naglavce na križ. Velika srednja slika prikazuje jezero na podnožju visoke gore, na kojoj se nalazi gradić. (Gradić na vrhu i podno gore, pa talasi sprijeda kopirani su po bakrorezu Albrechta Dürera »Morsko čudo-vište« B. 71). U čamcu stoje ribari Petar i Andrija, koje poziva Spasitelj, stojeći na obali, da ga slijede. U pozadini more.

V. 0.340, š. 0.250.

III PRIZORI IZ ŽIVOTA KRALJA DAVIDA

Okvirne letvice ukrašavaju cvjetići, biseri, zlatom okovani dragulji, kame-je s portretnim glavama i grupama, pa medaljoni. Gore i desno po jedan manji medaljon s grbom i bradatim poprsjem kralja Davida, dolje i lijevo po jedan veći s mladim Davidom, kako otsijeca Golijatu glavu i kako tu glavu donosi gospodi izraelskoj. Na velikoj srednjoj slici prikazana je sprijeda napò razvaljena renesansna građevina s frizovima i reljefima u lunetama. Gore u loggiji stoje dva muškarca. Dolje je trijem sa stupovima. Na podnožju jednoga od njih nalazi se grb grada Ferrare. U trije-mu je stari kralj David, kojemu neki mladić prikazuje lijepu Betsabeju odjevenu u suvremenu renesansnu nošnju. Ispred zgrade sjedi kralj Da-vid prebirući kitaru i veličajući svog boga Jehovu, koji mu se ukazuje gore na nebu blagosiljajući desnom rukom, a lijevom držeći zemaljsku kuglu. Ispred Davida je ribnjak, u kojemu pliva patka, a pred ulazom u trijem morska kokoš. U pozadini desno pejzaž s gradskim vratima, na koja ulaze dva lika, i bregovima, kraj kojih jašu konjanici.

V. 0.340, š. 0.250.

IV SVI SVETI

Prikazan je niskim zidom ograđen okrugao prostor. Sprijeda u sredini vrata, pred kojima stoje dva anđela sklopljenih ruku. Iznad visokih baza kolumne, na kojima počiva nadvratnik, u kojemu je natpis: PARADISVS. U timpanonu nad oblim vratima prikazana su znamenja muke Kristove. Na nadvratniku stoji anđeo s mačem u podignutoj lijevoj ruci. Straga u sre-dini toga »raja« sjedi na dúzi Spasitelj blagosiljajući desnom rukom, a lije-vom držeći na svom koljenu zemaljsku kuglu. Okružen je glavicama keru-bina i anđelima, koji sviraju. Neposredno kraj njega sjede lijevo i desno kao glavni zagovornici Bogorodica, sv. Ivan Krstitelj i apostoli, a pred ovima redom prema litaniji crkveni oci, patrijari, mučenici, ispovjednici i djevice. Ornamentalni je okvir odrezan.

V. 0.230, š. 0.160.

MINIJATURE IZ »OFICIJA« FERRARSKOG VOJVODE ALFONSA I.

V NAVJEŠTENJE

Dolje u širokoj traci prikazani su i imenima označeni sjedeći proroci Iža-ija, David, Ezekijel i Jeremija, koji su predskazali dolazak Spasiteljev. Gore je prikazano Navještenje. Desno sjedi u portiku napò srušene rene-

sansne građevine urešene bogatim frizovima Marija. Lijevo prilazi arkanđeo Gabrijel. U pozadini pejzaž s rijekom, mostom, gradom Nazaretom i dalekim bregovima.

V. 0.150, š. 0.085.

VI MARIJA KOD ELIZABETE

Lijevo kuća Zaharije, koji stoji na vratima ispruživši desnu ruku i podižući lijevom svoju kapu. Pred kućom Elizabeta izlazeći u susret Mariji i čestitajući joj. Iza Marije njena pratilica. U pozadini napô srušen luk, plot s vratima, kuća i pejzaž s brežuljcima u daljini.

V. 0.145, š. 0.085.

VII ROĐENJE ISUSOVO

Sprijeda desno kleči kraj slomljene kolumne Bogorodica i klanja se sklopljenih ruku malom Isusu, koji sjedi na tlu naslonjen u krilu anđela što kleči iza njega. U lijevom donjem uglu mali sv. Ivan sa svojim jaganjcem. Iza njega dva pastira. Straga desno sjedi u konhi visoke ruševne renesansne građevine sv. Josip naslonjen na ogradu. Iza razvaljene konhe dječak, koji ga pozdravlja. Nešto podalje jednokatna zgrada sa stajom u prizemlju. Lijevo u pozadini pejzaž.

V. 0.150, š. 0.085.

VIII POKLON SVETIH TRIJU KRALJA

Lijevo ruševna renesansna arhitektura. Pred njom stoji sv. Josip držeći u desnoj ruci kutiju, dok lijevom skida svoju kapu. Pred njim sjedi na kamenoj klupi Bogorodica držeći na koljenima malog Isusa. Pred njim kleči stari kralj Baltazar, a iza njega stoje kraljevi Melkior i Gašpar s tri svoja pratioca. Nešto podalje dva konjanika. U pozadini lijevo rijeka s mostom, a desno grad opasan zidovima i daleke gore.

V. 0.170, š. 0.105.

IX OBREZIVANJE ISUSOVO

U unutrašnjosti hrama stoji lijevo Bogorodica pružajući malog Isusa velikom svećeniku, koji prilazi s desne strane. Lijevo iza Bogorodice sv. Josip s košaricom u desnoj ruci i sluškinja, a nešto podalje mlad svećenik. Desno iza velikog svećenika dva Izraelca pjevajući. Straga u vratima drugi mladi svećenik. Straga u sredini žrtvenik, iznad kojega visi iz otvora u stropu bogato izdjeljani i ukrašeni svijetnjak.

V. 0.145, š. 0.085.

X MOLITVA DAVIDOVA

Sprijeda kleči David sklopljenih ruku gledajući na nebo, na kojemu se javlja znamenje, da će se Bog doskora pojaviti. U srednjem planu lijevo hridine, a desno most nad rijekom. U pozadini grad, a iza njega drveće i gore.

V. 0.145, š. 0.085.

XI JUDIN CJELOV

Lijevo sprijeda Krist, kojega je Juda obuhvatio cjelivajući ga. Iza njih na tlu jedan pratilac Kristov otsijeca uho služi poglavara svećeničkoga. Desno četiri vojnika. U pozadini lijevo Maslinska gora, na koju ide brzim korakom Krist, a desno pejzaž s rijekom, gradom i brežuljcima.

V. 0.145, š. 0.085.

XII KRIST NA KRIŽU

Ispred križa s raspetim Kristom stoje lijevo Bogorodica, a desno sv. Ivan. Sv. Marija Mandaljena kleči podno križa obuhvativši ga. U pozadini pejzaž s utvrđenim gradom uz rijeku, a u daljini visok brijeg s kulom.

V. 0.145, š. 0.085.

XIII USKRSNUĆE

Gore uskrsnuli Krist blagosiljajući desnom rukom, a lijevom držeći križ. Dolje desno otvoren grob s odvaljenim pokrovcem, a lijevo sjenica. Sprijeda spavaju tri vojnika, jedan ležeći na tlu, drugi sjedeći na klupi i obuhvativši lijevom rukom stup sjenice, a treći sjedeći uza stol i podupirući glavu. U pozadini pejzaž s rijekom i brežuljcima.

V. 0.145, š. 0.085.

XIV UZAŠAŠĆE KRISTOVO

Gore blagosiljajući Krist, a dolje Bogorodica i apostoli klečeći i gledajući za njim. Krist je uzašao sa čunjasta brežuljka, oko kojega se u zavojima vije put. U pozadini pejzaž s građevinama i brežuljcima.

V. 0.145, š. 0.085.

XV SILAZAK DUHA SVETOGA

Sveti Duh u obliku goluba silazi na oblaku u renesansni trijem, čiji su lukovi zatvoreni zavjesama. Dolje sjedi u sredini Bogorodica moleći se sklopljenih ruku, a uokolo nje apostoli gledajući uvis. Sprijeda lijevo i desno na pločama natpis: SPIRITVS SANCTVS DESCENDET SVPER NOS.

V. 0.145, š. 0.085.

XVI BOGORODIČINA SMRT

U kripti sa stupovima leži u sredini na odru Bogorodica. Iza uzglavlja stoji sv. Petar držeći u desnoj ruci visok križ, a u lijevoj otvorenu knjigu. Lijevo uz odar stari sv. Josip s grančicom u desnoj ruci. Uokolo apostoli.

V. 0.150, š. 0.085.

XVII STABLO JESEJEVO

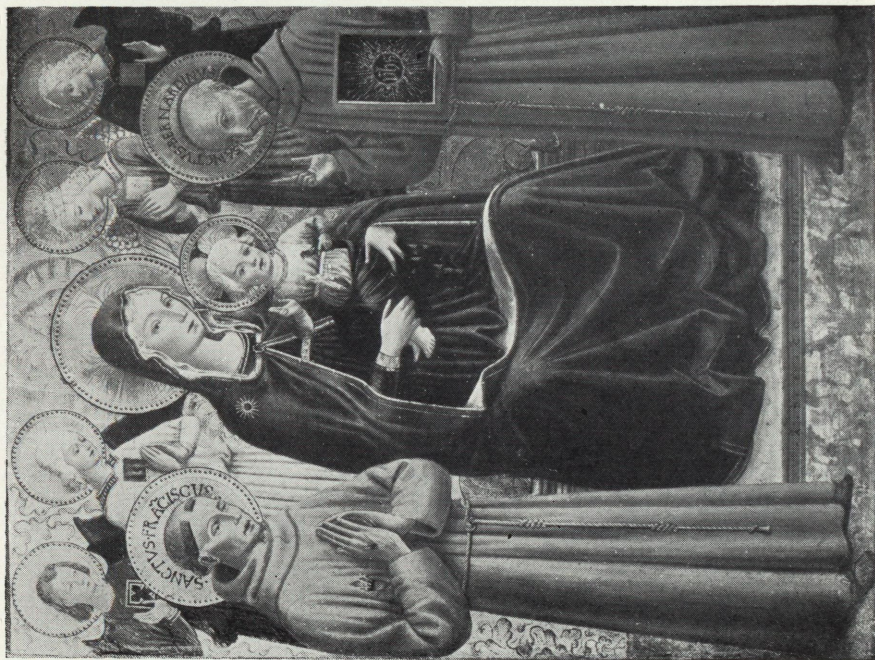
Dolje leži okrunjeni kralj Jesej. Iz njega je izraslo stablo, na čijim su granama poprsja kraljeva iz plemena Davidova, a na njegovu vrhu Bogorodica s malim Isusom. Kralj je desnom rukom podupr'o glavu, a lijevom pokazuje na ploču pred sobom, na kojoj su napisane poznate riječi iz XI. glave knjige proroka Izaije: Egredietur virga de radice Jesse...

V. 0.145, š. 0.085.

XVIII TRIUMF SMRTI

Usred poplave stoji desno goruća kuća. Ispred nje stupa preko mrtvih tjelesa Smrt u liku kostura zamahnuvši svojom kosom na nekog papu, koji bježi. Iza pape poskakuje čupav i kosmat demon dižući u desnoj ruci otvorenu knjigu, u kojoj piše: Vide quanta sunt scelera fraudis. Lijevo izmiče okrunjen vladar. U pozadini usred vode otok s porušenim zgradama, a u daljini gore.

V. 0.145, š. 0.90.

2 (32) — *Bartolommeo Caporali*: Bogorodica s malim
Isusom, sv. Franjom i sv. Bernardinom

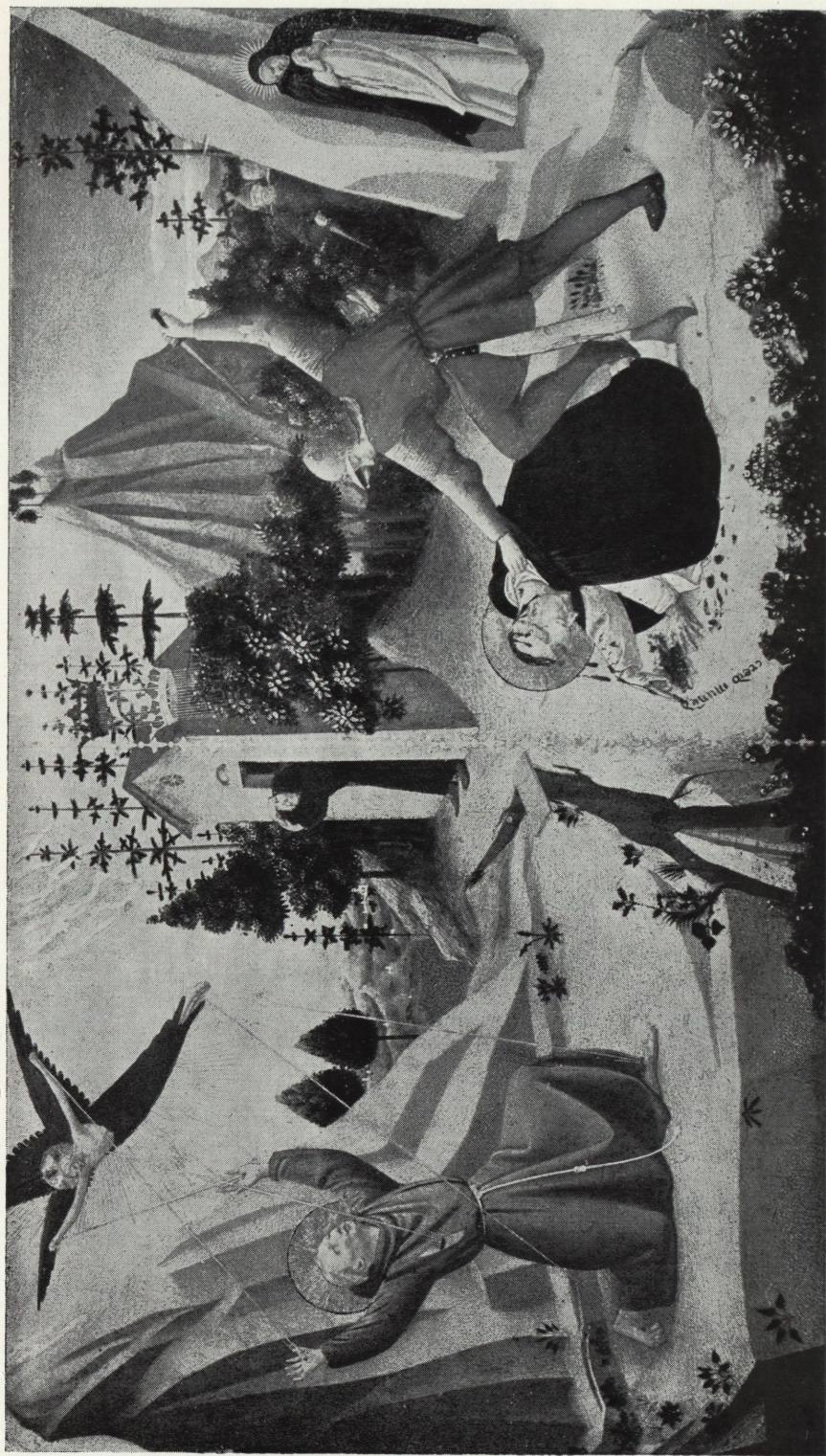
1 (44) — *Umbro - firentinski majstor XV. stoljeća*:
Zaruke sv. Katarine

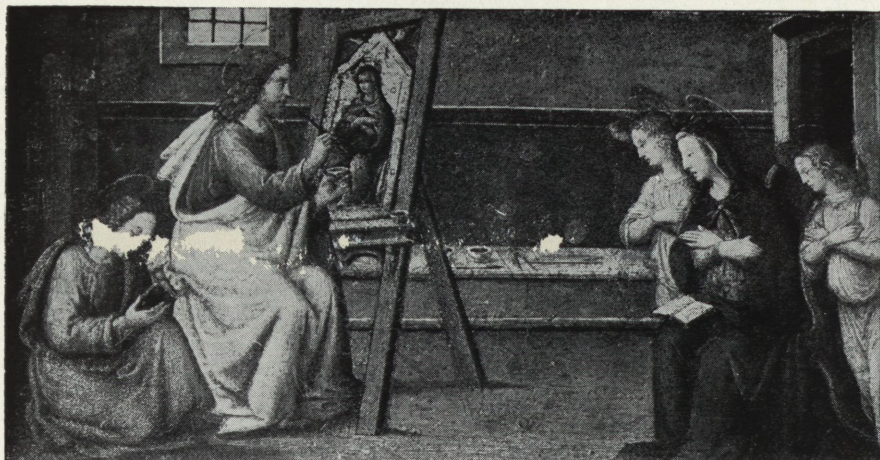
3 (92) — *Bastiano Mainardi: Bogorodica s malim Isusom*

4 (23) — *Bernardo Daddi: Ulomak Kristova raspeća*

5 (34) — *Fra Giovanni Angelico da Fiesole: Stigmatizacija sv. Franje Asiškoga i smrt sv. Petra mučenika*

6 (24) — *Francesco Gentile da Fabriano*: Sv. Luka slika Bogorodicu

13 (104) — *Raffaellino del Garbo*: Andeo predaje sv. Ivana
zaštiti Bogorodice i Isusa

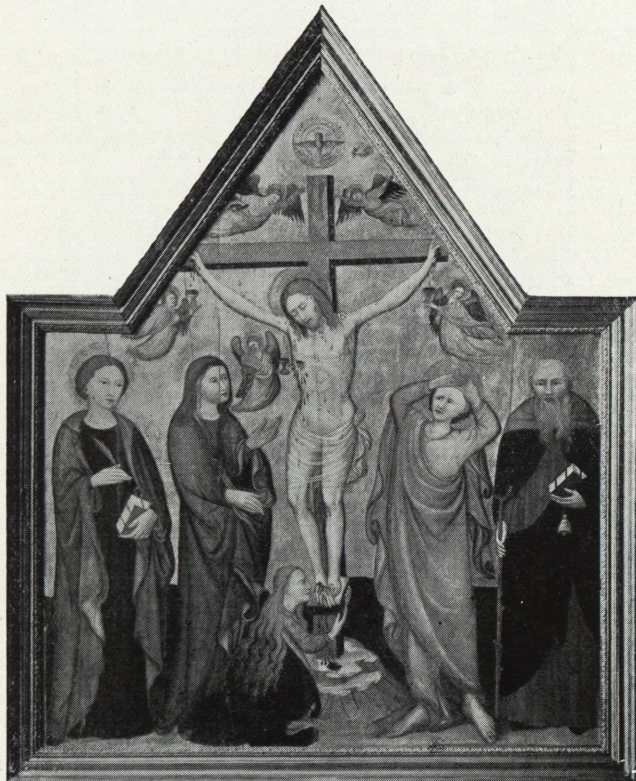
14 (28) — *Giovanni dal Ponte: Sv. Antun pustinjač*

15 (22) — *Stefano di Giovanni Sassetta: Bogorodica s Isusom
i dva anđela*

16 (27) — *Rossello di Jacopo Franchi*: Bogorodica s Isusom,
sv. Augustinom i sv. Ambrozijem

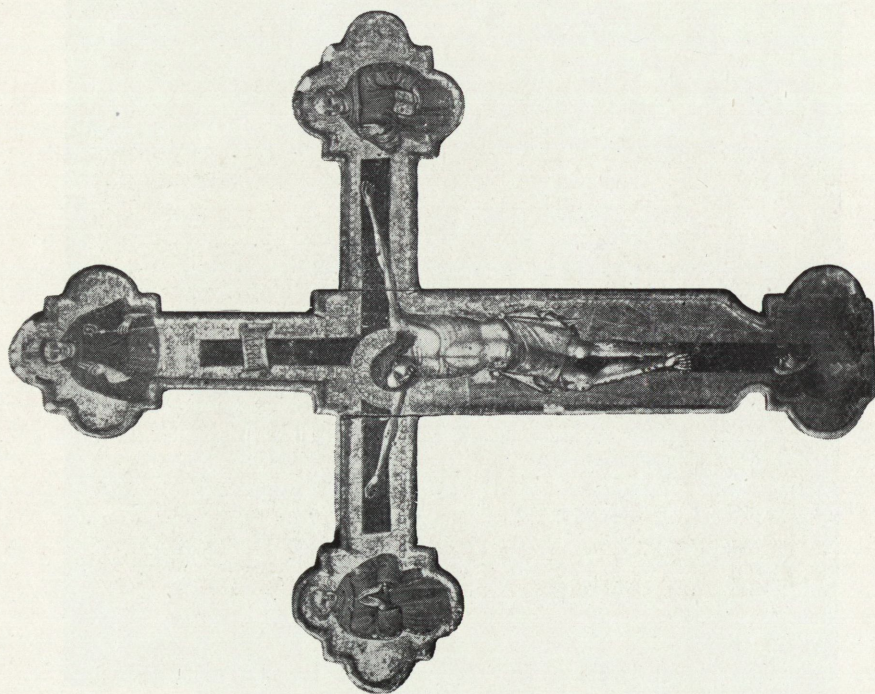
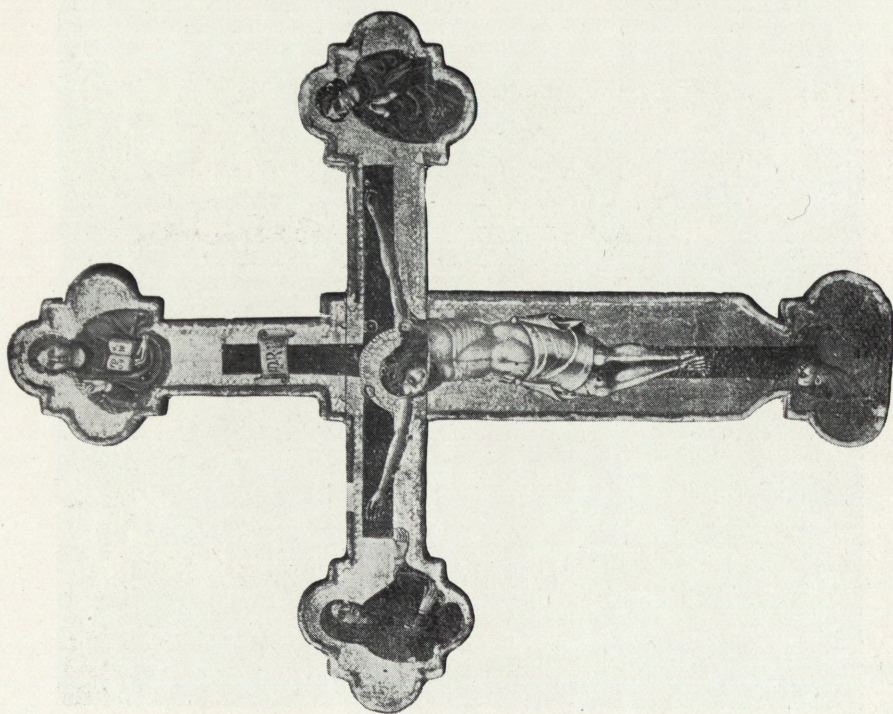
17 (33) — *Škola ankonitanske Marke XV. stoljeća*: Krist na križu
sa svecima

18 (26) — *Francesco Pesellino: Sv. Franjo Asiški*

19 (31) — *Francesco Pesellino: Sv. Martin*

20 (29) — 21 (30) — *Toskanska škola XV. stoljeća: Raspela*

23 (51) — *Pier Francesco Fiorentino:*
Bog Otac blagosilja Bogorodicu s malim Isusom
i malim sv. Ivanom

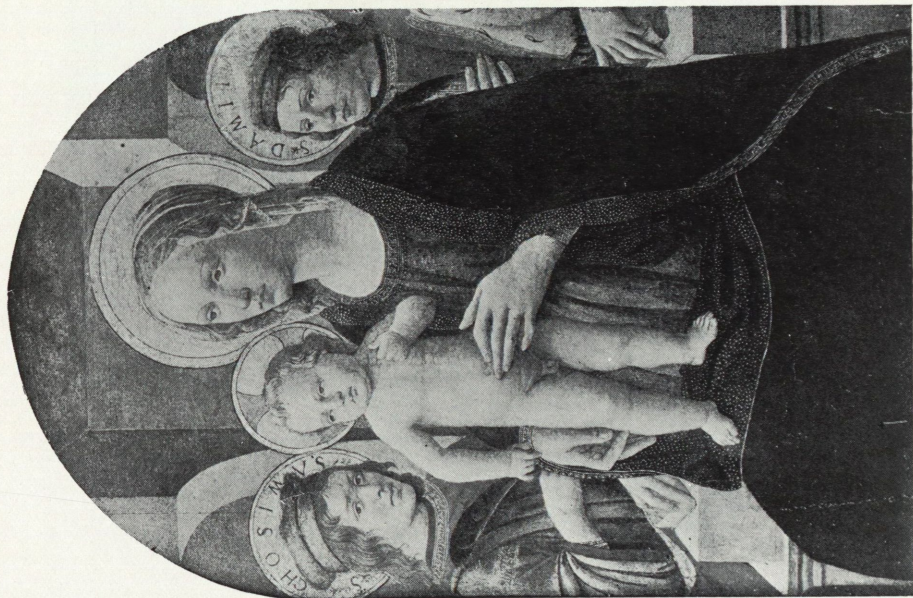
22 (52) — *Nasljedovač Sandra Botticellija:* Bogorodica s Isusom
u pejzažu

24 (54) — *Filippino Lippi*: Sveta porodica s malim Ivanom
i sv. Margaretom

25 (57) — *Škola Alessa Baldovinetti*: Klanjanje novorođenom
Isusu

27 (48) — *Firentinska škola XV. stoljeća: Bogorodica s Isusom, sv. Kuzmom i sv. Damjanom*

26 (58) — *Smjer: Lorenzo di Credi: Bogorodica s Isusom*

28 (56) — *Cosimo Rosselli*: Bogorodica s Isusom i dva andela

29 (49) — *Jacopo del Sellaio*: Klanjanje novorođenom Isusu

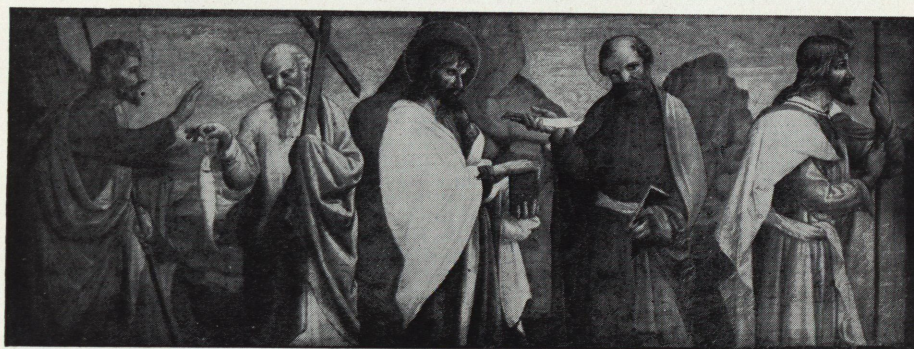
30 (94) — *Ridolfo del Ghirlandajo*: Bogorodica s malim Isusom
i malim sv. Ivanom

31 (265) — *Lorenzo da San Severino mlađi: Pet apostola*

32 (266) — *Lorenzo da San Severino mlađi: Krist sa sv. Petrom
i sv. Pavlom*

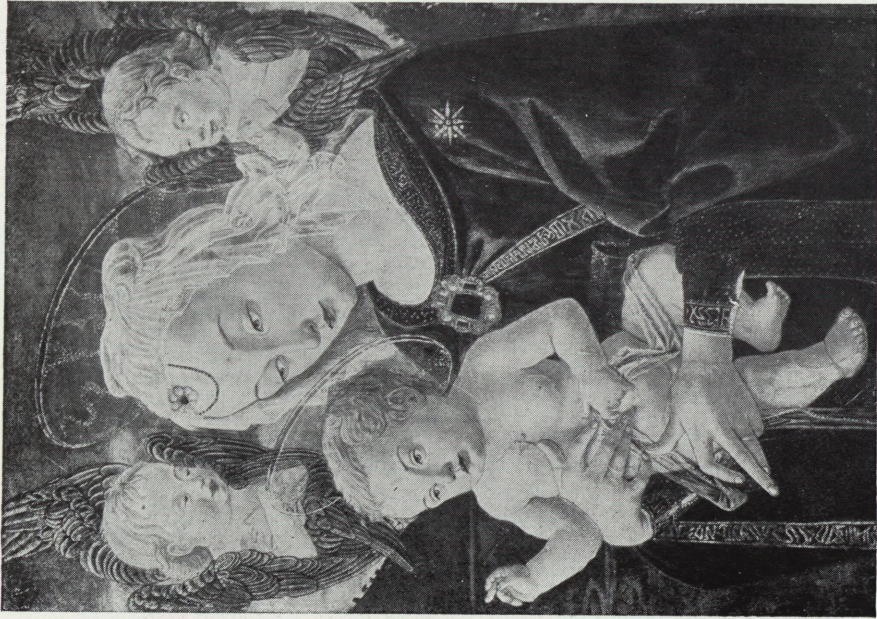
33 (267) — *Lorenzo da San Severino mlađi: Pet apostola*

35 (46) — Škola Bernarda Pintoricchija: Sv. Katarina
preporučuje donatora zaštitu Bogorodičinoj

34 (55) — Maestro di San Miniato: Bogorodica
s malim Isusom

37 (50) — *Pier Francesco Fiorentino: Bogorodica s malim Isusom i anđelima*

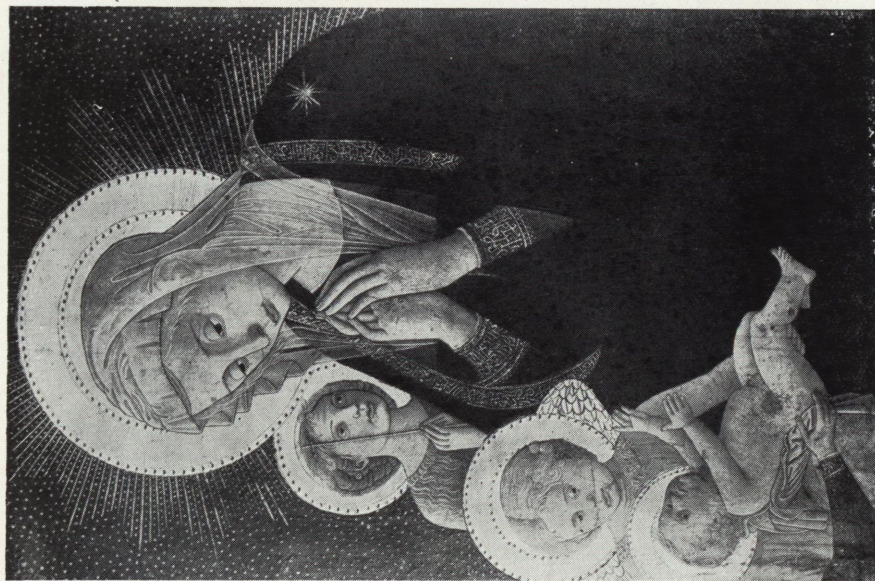
36 (105) — *Giovan Battista Rossi: Bogorodica s malim Isusom i sv. Josipom*

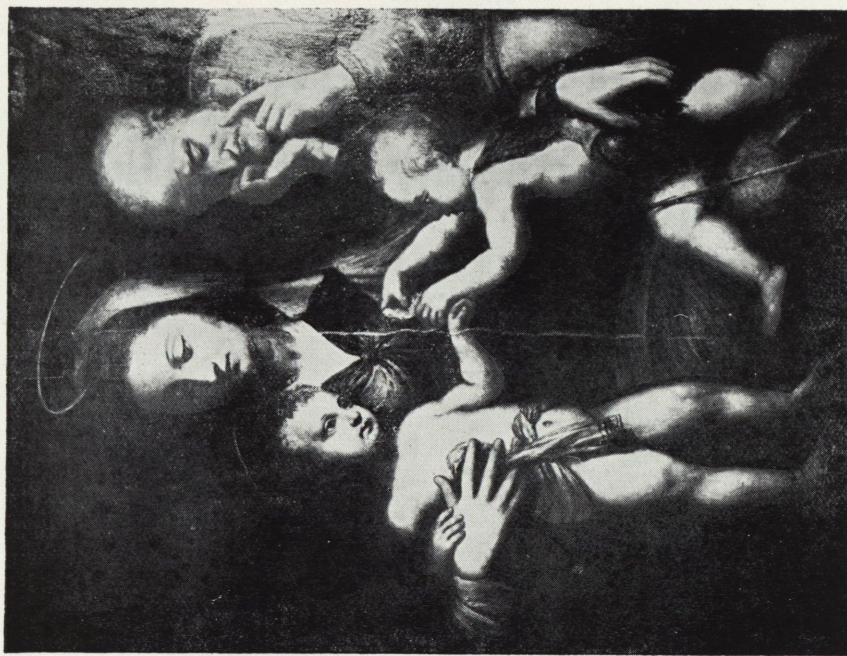
39 (25) — *Mletački slikar XV. stoljeća: Krist i donator*

40 (100) — *Francesco Francia?: Pokop sv. Cecilije*

42 (43) — *Pier Francesco Fiorentino: Bogorodica s malim Isusom
i dva anđela*

41 (53) — *Rimska škola XV. stoljeća: Sveta porodica s malim
Ivanom*

Antoniazio Romano:
47 (86) — *Skup andela* — 43 (88) — *Sv. Kuzma*

44 (95) — *Mariotto Albertinelli*: *Izgon Adama i Eve iz raja*

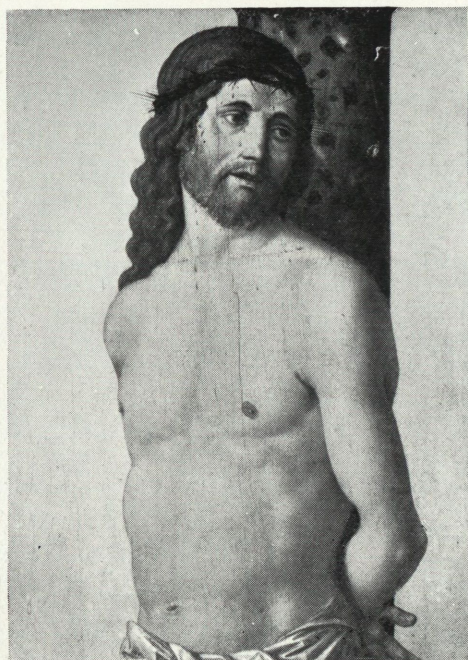
45 (98) — *Giovanni Battista Uti da Faenza*: Bogorodica s Isusom, sv. Franjom i sv. Jeronimom

46 (93) — *Eusebio di San Giorgio*: Bogorodica s malim Isusom

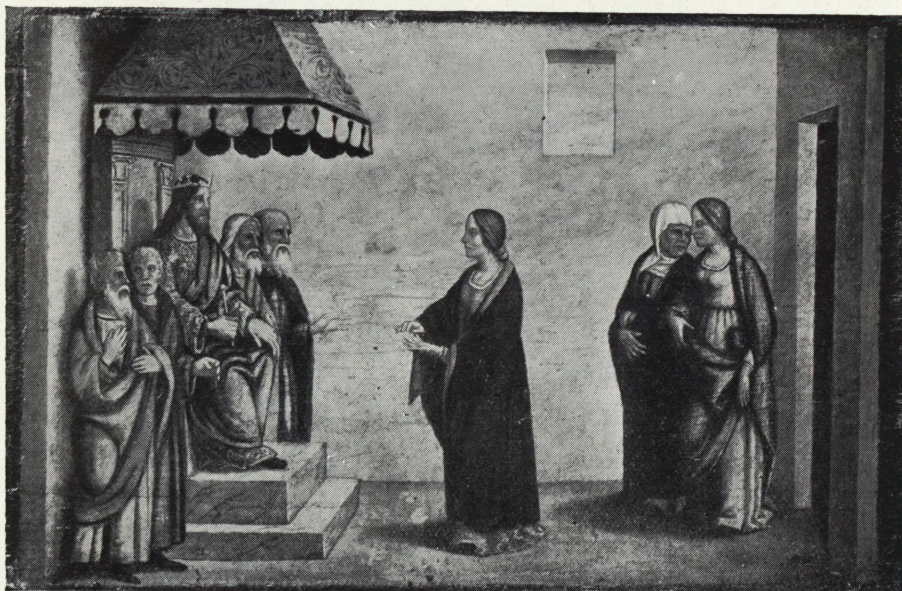
48 (85) — *Andrea da Salerno (Sabbatini): Oplakivanje mrtvog tijela Kristova*

49 (84) — *Filippo Mazzola: Krist na mučeničkom stupu*

50 (243) — *Giovanni Bellini*: Sv. Augustin i sv. Benedikt

51 (119) — *Pietro Paolo Agapiti*: Disputacija sv. Katarine

53 (83) — *Marco Palmezzano: Krist nosi križ*

52 (116) — *Ferrarska škola XVI. stoljeća: Obrežanje Isusovo*

*Vittore Carpaccio: 54 (269) — Sv. Petar mučenik —
56 (270) — Sv. Sebastijan*

*55 (102) — Ferrarska škola XVI. stoljeća: Bogorodica s malim
Isusom, sv. Ivanom Krstiteljem i sv. Jeronimom*

57 (124) — *Andrea Solario*: Bogorodica s malim Isusom

58 (255) — *Niccolò Rondinelli*: Obrezivanje Isusovo

59 (106) — *Vincenzo Catena*: Bogorodica s malim Isusom
i svecima

60 (81) — *Giacomo Pacchiarotto*: Krist s križem i trnovim
vijencem

61 (91) — *Gian Francesco Maineri*: Bogorodica s malim Isusom
i donatorom

62 (248) — *Filippo da Verona*: Bogorodica s Isusom,
sv. Dominikom i sv. Katarinom Sienskom

63 (254) — *Andrea de Michelis Vicentino*: Sv. Stjepan
prvomučnik

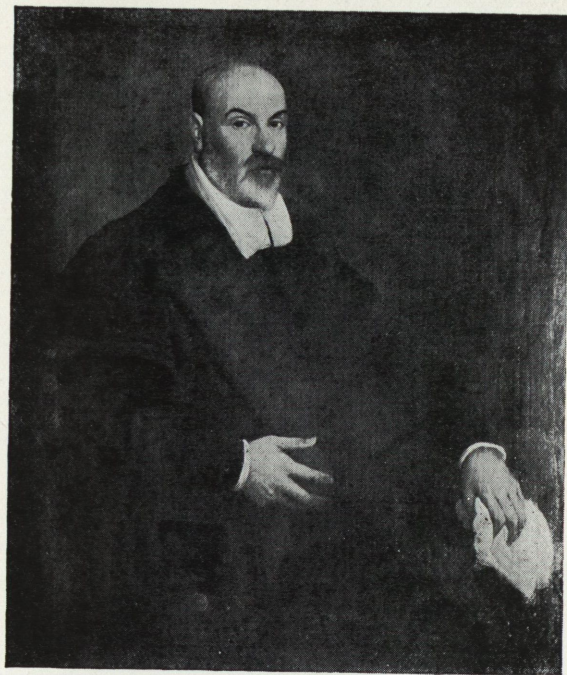
64 (87) — *Bernardino da Asola*: Oplakivanje mrtvog tijela
Kristova

65 (271) — *Paolo Veronese: Alegorija Mudrosti i Snage*

66 (23) — *Način: Bonifazio de' Pitati Veronese: Poklon mudraca*

67 (236) — *Francesco Beccaruzzi*: Portret muškarca

68 (258) — *Andrija Medulić*: Anđeo

69 (247) — *Mletačka škola XVI. stoljeća*: Bogorodica s Isusom
i malim sv. Ivanom

70 (252) — *Jacopo Robusti Tintoretto*: Zaruke sv. Katarine

71 (246) — *Polidoro Lanziani*: Bogorodica s Isusom
i sv. Cecilijom

72 (235) — *Paolo Veronese*: Krist i žena Zebedejeva

74 (242) — *Jacopo Bassano da Ponte: Krštenje sv. Lucile*

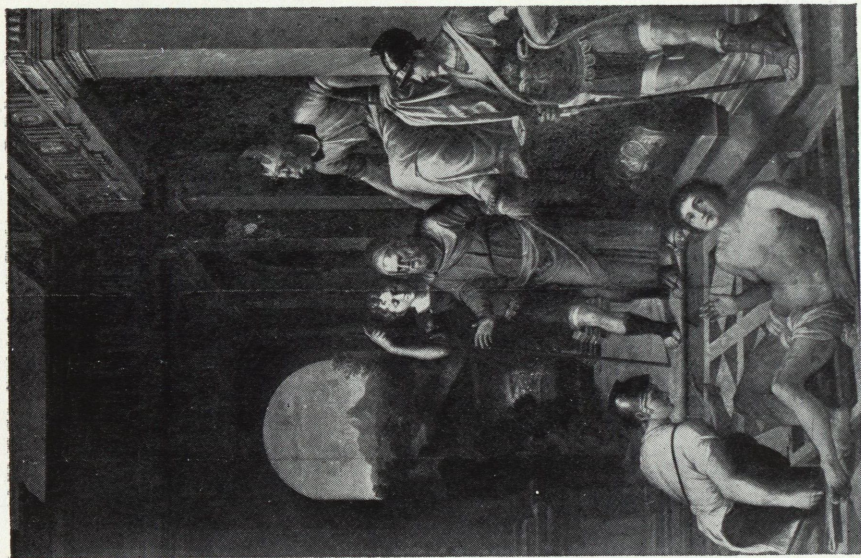
73 (250) — *Francesco Montemezzano: Redovnik*

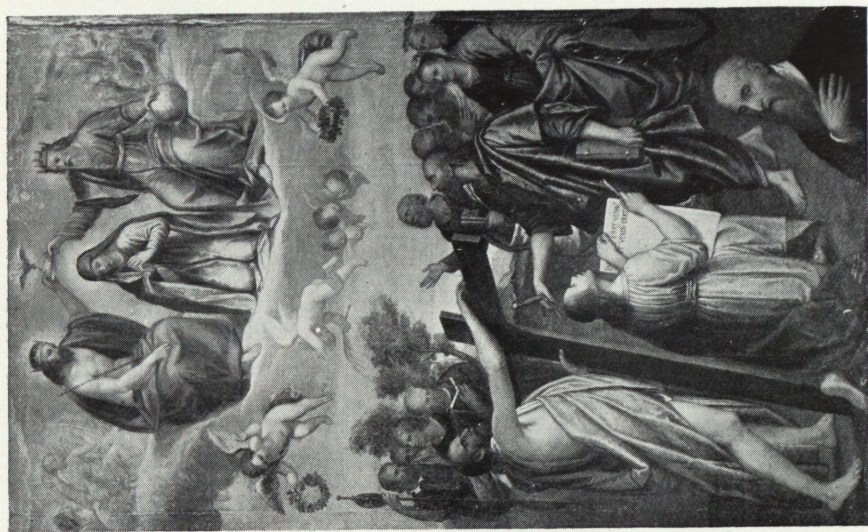
75 (222) — *Giovanni Antonio Pordenone?*: Sv. Nikola Barski

76 (108) — *Defendente Ferrari*: Sv. Katarina i sv. Petar mučenik

78 (99) — *Lorenzo Leonbruno: Mučenje sv. Lovrinca*

77 (240) — *Paris Bordone?: Krunisanje Bogorodičino*

79 (245) — *Gornjotalijanska škola XVI. stoljeća: Ženski portret*

80 (276) — *Jacopo Bassano da Ponte: Sv. Ivan Krstitelj
u pustinji*

81 (253) — *Način: Bonifazio de' Pitati Veronese: Krist i Samarjanka*

82 (249) — *Mletačka škola XVI. stoljeća: Ženski portret*

83 (256) — *Mletačka škola XVI. stoljeća: Ženski portret*

84 (251) — *Francesco Bassano da Ponte il Giovane: Krist u kući Martinoj*

85 (231) — *Način*: Jacopo Palma il Vecchio: Bogorodica s malim
Isusom i sv. Katarinom

86 (498) — *Škola*: Bonifazio de' Pitati Veronese: Preljubnica
pred Kristom

87 (274) — *Jacopo Bassano da Ponte*: Krist na Maslinskoj gori

88 (230) — *Giulio Campi*: Krista vežu

89 (238) — *Po Tizianu: Dva razdoblja ljudskog života*

90 (241) — *Polidoro Lanziani: Sveta porodica s malim Ivanom i anđelom*

91 (121) — *Lelio Orsi da Novellara: Krist na Maslinskoj gori*

92 (232) — *Škola: Bonifazio de' Pitati Veronese: Zaruke sv. Katarine*

93 (229) — *Jacopo Palma il Giovane: Tri Marije*

94 (103) — *Giuseppe Cesari zvan Cavaliere d' Arpino: Sv. Juraj*

96 (146) — *Salvatore Rosa?*: Pejzaž s Lotom, njegovom ženom i kćerima

95 (111) — *Simone Cantarini il Pesarese*: Bogorodica s malim Isusom i anđelima

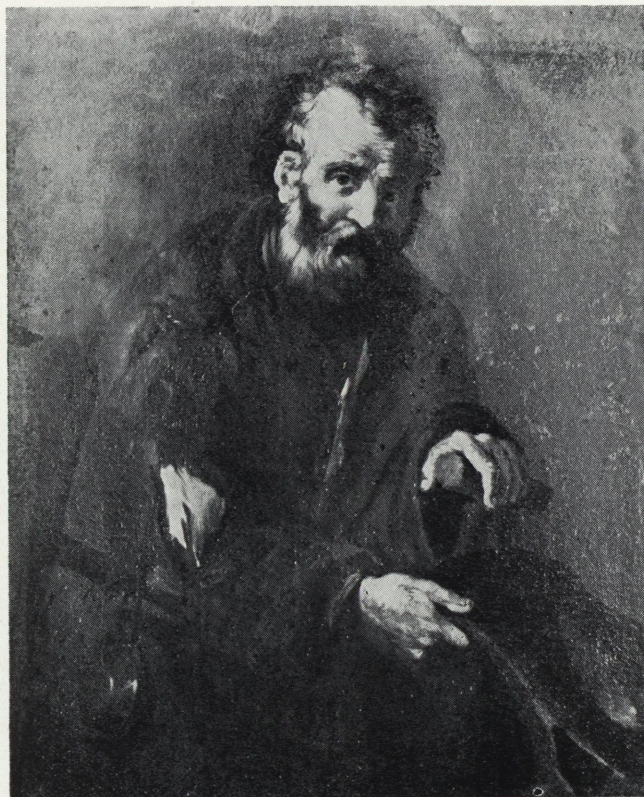
97 (227) — *Gornjotalijanska škola XVI./XVII. stoljeća:*
Anđeli sviraju

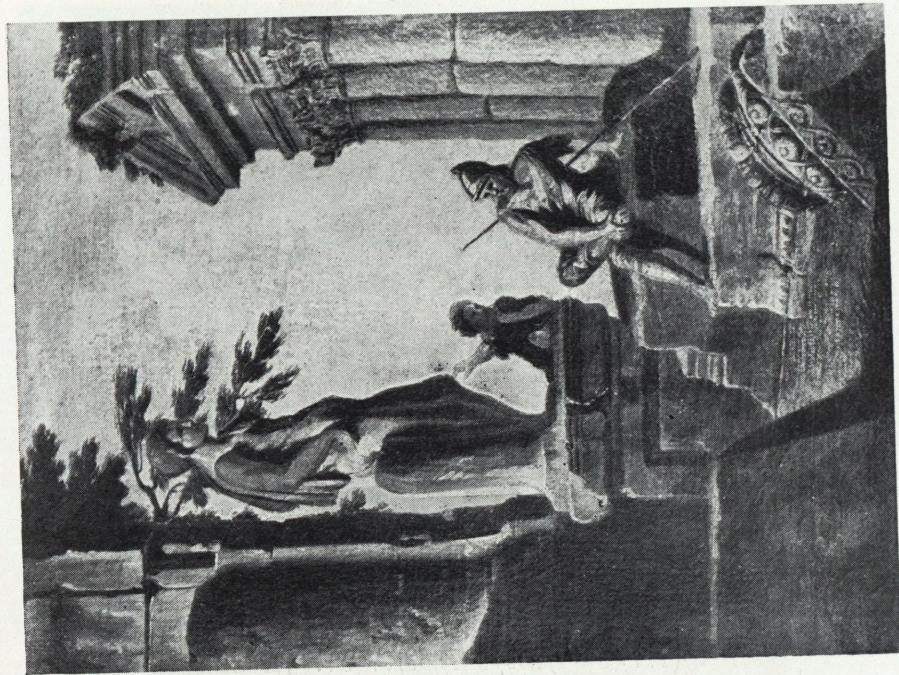
98 (145) — *Salvatore Rosa?:* Pejzaž s Bijegom u Egiptat

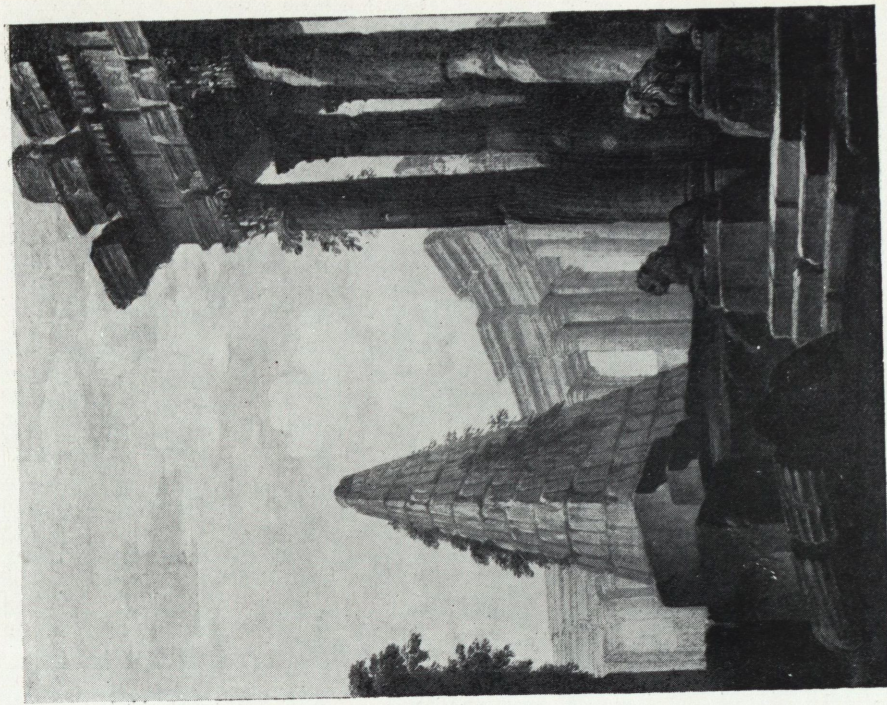
100 (166) — *Način: Annibale Carracci: Pejzaž s Armidom i Rinaldom*

101 (161) — *Način: Michelangelo da Caravaggio: Prosjak*

111 (187) — *Giovanni Paolo Pannini: Rimske ruševine*

102 (186) — *Giovanni Paolo Pannini: Rimske ruševine*

103 (168) — *Način: Guido Reni: Oplakivanje mrtvog tijela Kristova*

104 (177) — *Jusepe Ribera: Sv. Jeronim*

106 (162) — *Francesco Solimena: Bogorodica s Isusom, svecima i anđelima*

105 (183) — *Fra Vittore Ghislandi (Frate da Galgario): Glava dječaka*

108 (189) — *Giovanni Battista Piazzetta*: Djevojka
s ogledalom

107 (302) — *Francesco Hayez*: Praštanje Hektora
i Andromaha

109 (163) — *Pompeo Batoni: Sv. Trojstvo*

110 (171) — *Bolonjska škola XVII. stoljeća: Sv. Mandaljena oplakuje mrtvog Krista*

112 (151) — *Način: Salvatore Rosa: Aleksandar Veliki i Diogen*

113 (114) — *Simone Cantarini il Pesarese: Sveta porodica*

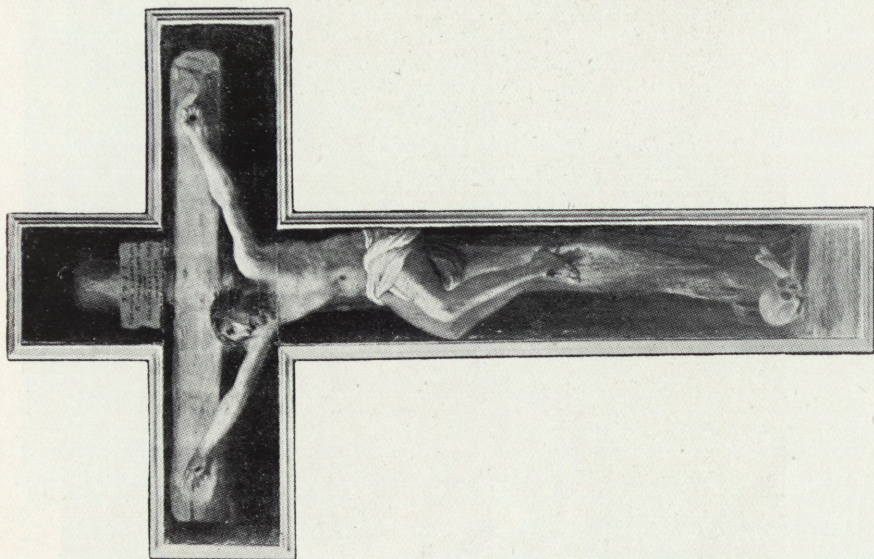
115 (159) — *Bolonjska škola XVII. stoljeća: Zaruke sv. Katarine*

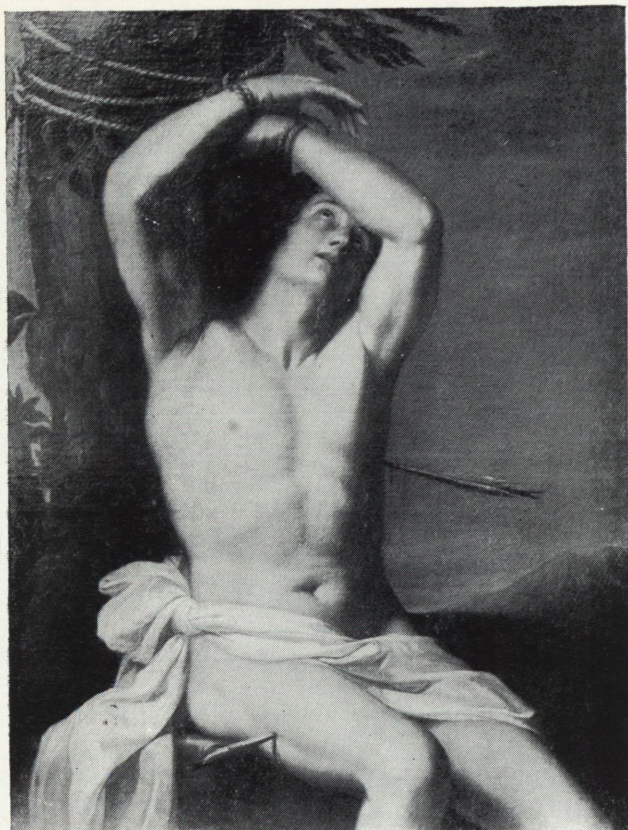
114 (172) — *Elisabetta Sirani: Saloma*

117 (170) — *Bolonjska škola XVII. stoljeća: Sveta porodica
s malim Isusom*

116 (112) — *Način: Annibale Carracci;
Krist na križu*

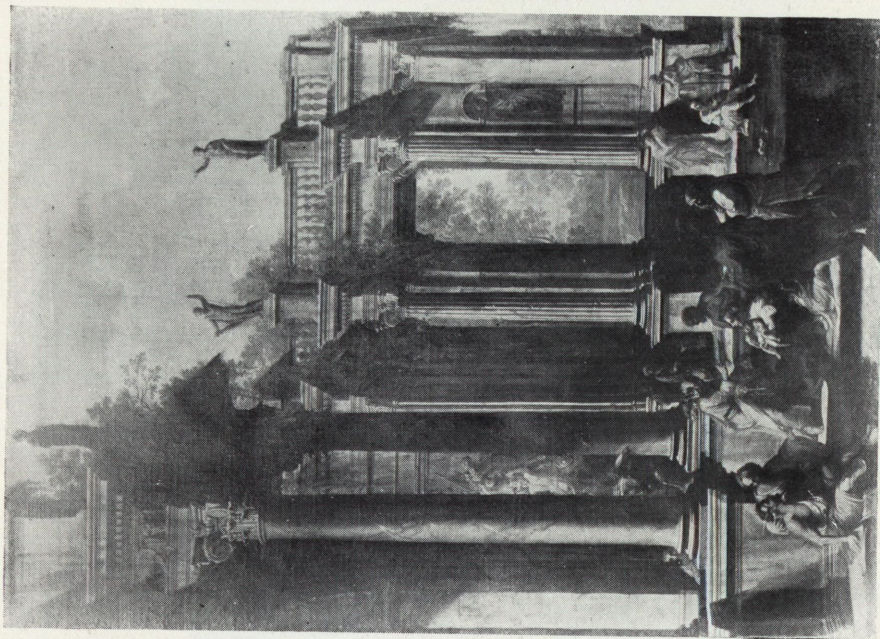
118 (173) — Način: Guido Reni: Sv. Sebastijan

119 (144) — Način: Francesco Albani: Mladi Bakho

120 A — *Federico Benković: Abraham žrtvuje
Izaka*

120 (211) — *Rimska škola XVII. stoljeća:
Sv. Petar liječi bolesnike*

M I N I J A T U R E

MATTEO DA MILANO

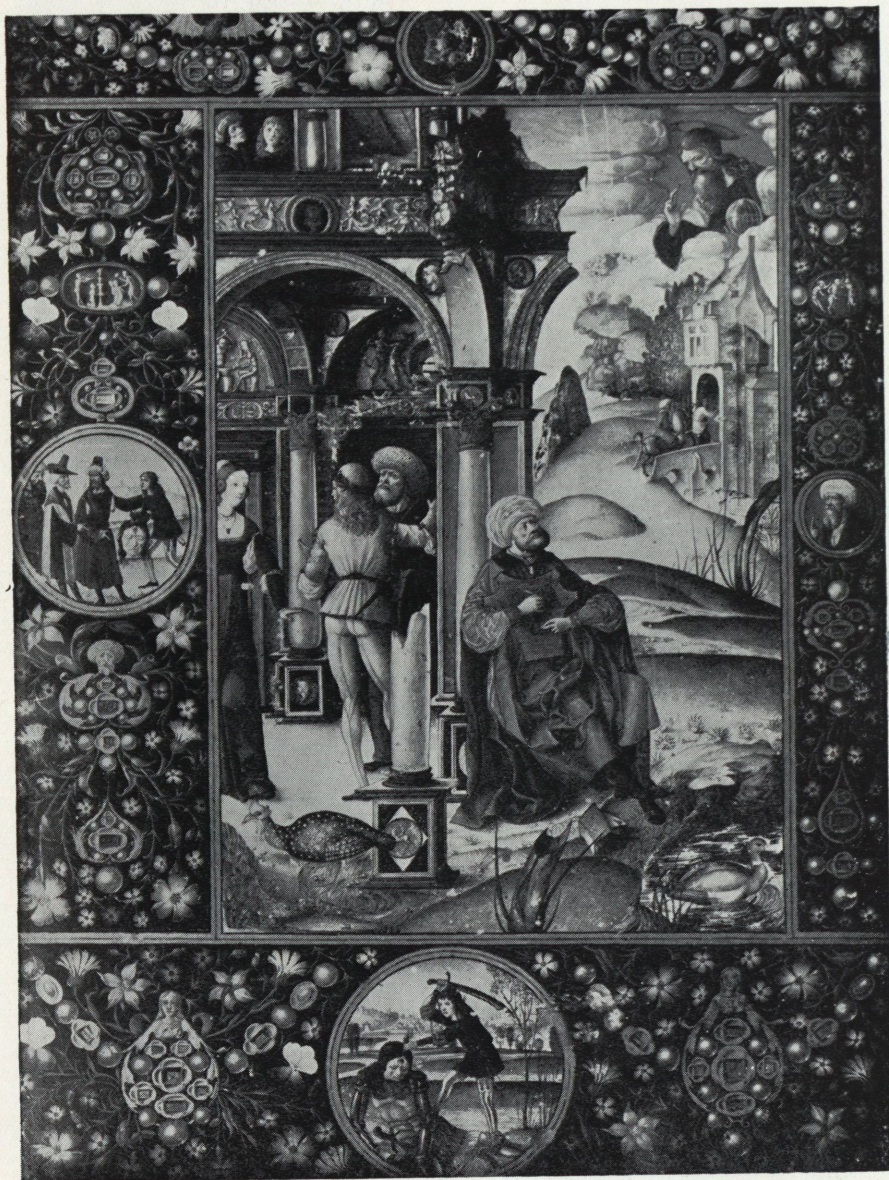
VITRINA U DVORANI II

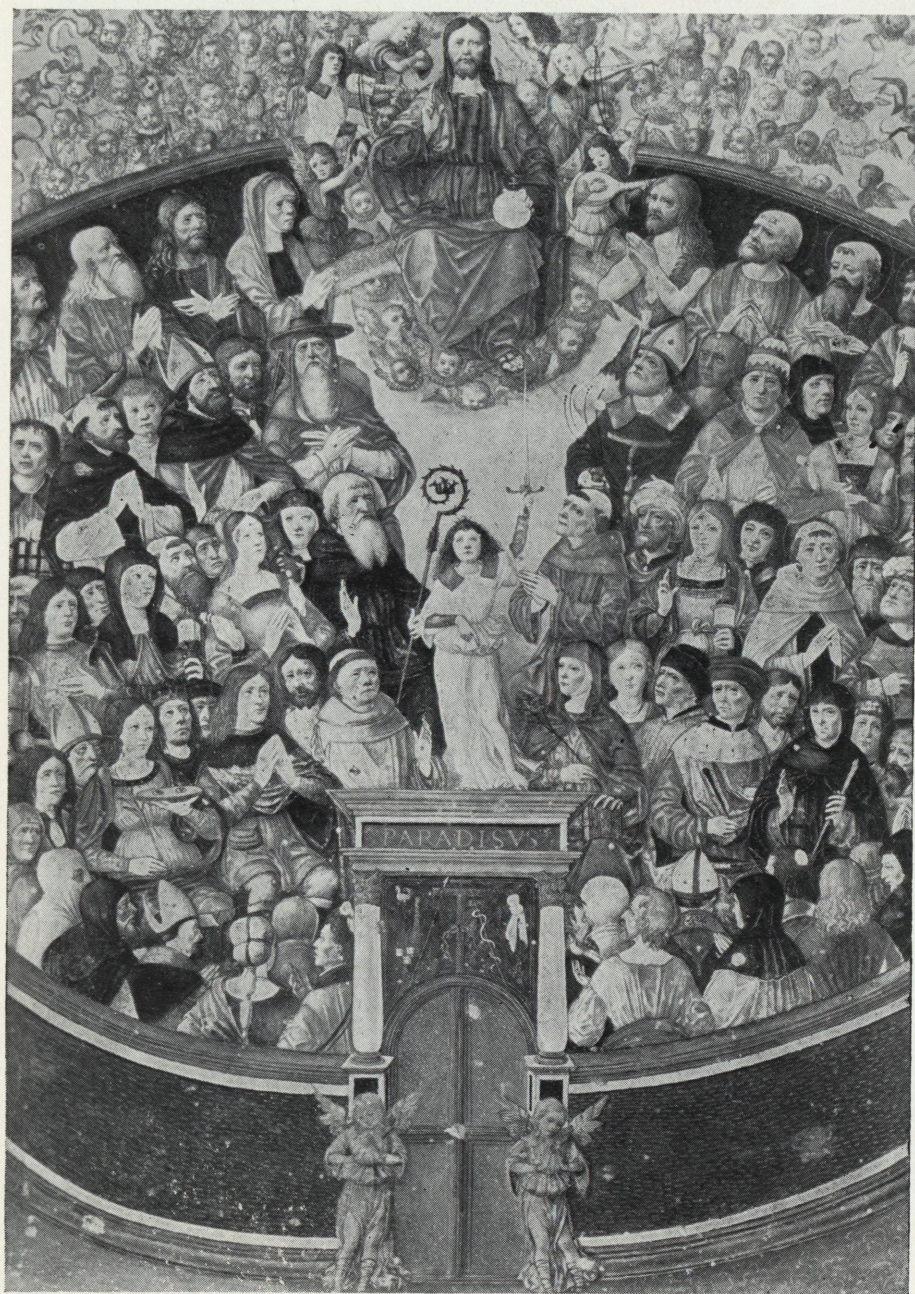
I — Prizori iz života apostola sv. Pavla

II — Prizori iz života apostola sv. Petra i Andrije

III — Prizori iz života kralja Davida

IV — Svi sveti

VITRINA U DVORANI III

V — Blagovijest

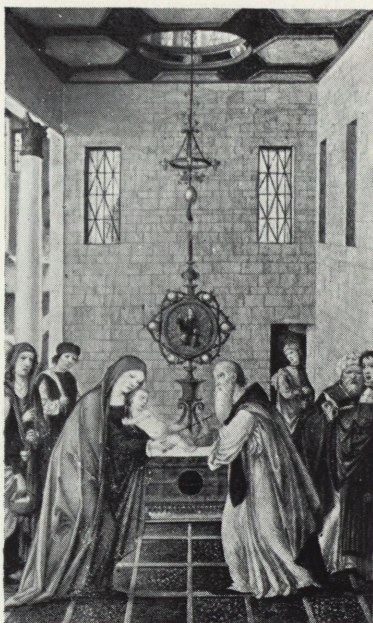
VI — Marija kod Elizabete

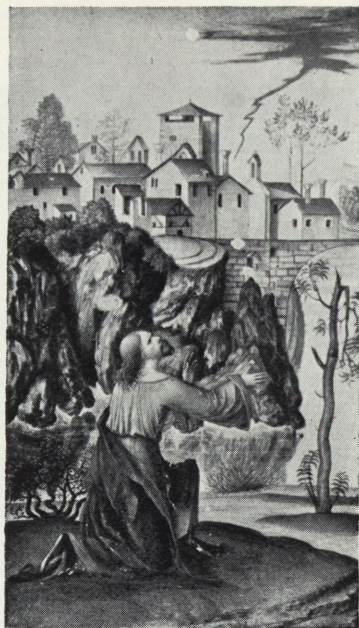
VII — Rođenje Isusovo

VIII — Poklon mudraca

IX — Obrezanje Isusovo

X — Davidova molitva

XI — Judin cjelov

XII — Krist na križu

XIII — Uskrsnuće Kristovo

XIV — Uzašašće Kristovo

XV — Silazak Duha Svetog

XVI — Smrt Bogorodičina

XVII — Jesejevo stablo

XVIII — Triumf Smrti

VLAHO BUKOVAC

J. J. STROSSMAYER

